

شەرى چل سائە

دەزگای چاپ و بلاوکردنەوہی

زنجیرەى رۆشنیبری

*

خاوەنى ئیمتیاز: شەوكت شیخ یەزیدین

سەرئۆسەر: بەدران ئەحمەد ھەبیب

ناوونیشان: دەزگای چاپ و بلاوکردنەوہی ئاراس، گەرەکی خانزاد، ھەولێر

شہری چل سائلہ

سہ باح رہنجدہر

ناوی کتیب: شہری چل سائلہ
شیرعی: سہ باح رہنجدہر
بلاو کراوہی ئاراس - ژمارہ: ۳۷۷
دہرہینانی ہونہری: بہدران ئہحمہد حہیب
دہرہینانی بہرگ: ئاراس ئہکرہم
پیت لیدان: کارزان ئاورہحمان
سہرہرشتیبی چاپ: ئاورہحمانی حاجی مہحموود
چاپی یہکہم ، ہہولیر - ۲۰۰۵
لہ کتیبخانہی گشتیبی ہہولیر ژمارہ (۳۶۱) ی سالی ۲۰۰۵ ی دراوہتی

ئەزمۇن ۋەك ئاھاوتنىك لەناو ژيان

نوڧبە خشى

لەناو كۆمەلگاي كوردیدا هېچ سەرچاوه و وزەبەكى ئەدەبىي ئاستى شىعر نەبووئە مایەي بەرھەمھەتەننى بىر كوردنەوى چالاک. ھەر ۋەھا بەو پایە كۆمەلەيەتى و رۆشنىرىيەش پەسەند نەكراوه و نەدرەوشاۋەتەو.

گىيانى زمانى دەپرېنى كوردىش تا ئىستا ھەر بە تەنيا لەناو پرۆژە شىعەرىيەكاندا زىندووه، كوردىش وىستى شىعر نووسىن و ھەستىارى شىعەرى زۆر بەھىزە. تواناكانى خۆى تېدا دەتەقېنىتەو، ھەلگەوتە كۆمەلەيەتېبەكەشى ۋەرى دەگرېت و رەوايى بە بەردەوامبوون و پەرەسەندنى دەدات. داھىتان بە ۋەرگرتنى قوللايىبەكانى ژيان بەرھەم دى. لەم بەرھەمھەتەن شېدا ژيان دەخاتە ناو پرۆژەي دۆزىنەو.

ئەگەر دەپرېنىكىش لە فۆرمى كراوه و تېشكۆى خۆمالىيەو دانەچۆرېتتە ناو بوون و زەمىنەي تەواى دەپرېن بە هېچ شېوہ و كەشۋەوايەك ناتوانىت نوڧبەخس بېت و بېتە ناو پرۆژەي دۆزىنەو.

بۆ شاعىرى نوڧبەخس ۋەرگرتنى قوللايىبەكانى ژيان زىندووبوونەوى زمانە. زمانى دۆزىنەوھش زمانىكى يەكتاراستەيى نېبە بەپرسىارى زۆرەو لە ئاستە ھەمە چەشەكانى خۆى دەكۆلېتەو. قوللايىبەكان ھېزى وشەو ئەزمۇنى تېدا نووستووه، لە دەپرېندا ئەم ھېزە تاقي دەكرېتەو و دېتە ناو پرۆژەي دۆزىنەو.

بەشېوہەكى سەرەتايى نوڧبەخشى لەژيان و بېر و بېر كوردنەوى كۆمەلگا دەركەوتووه و ھەنگاوى بۆ نراوه، بئەماكانى گۆران بەرەو پېداوېستىبە ھاۋچەرخەكان و ھۆشيارى دەبېتتە پېوہرى دۆزىنەوى ئەدەبىي، ھەر ۋەھا نوڧبەخشى ھۆ و ئامانچە بۆ پېوہندى كردن بە چالاكېبەكانى ژيانەو، بەشېكىش نېبە لە ژيان. راستەوخۆ ژيانە، مرۆڧ لە گەمەي بەختەوہرى ۋەك خواوہند دەژىنىت. ئەفسوونىكى واشى تېدايە گيان و جەستە لە بلىندى بھەوېنىتەو.

باہەت وروژاندىن و شېوازى شاعىر ھەستكردەنە بە جوانىبەكانى ژيان و شۆرپوونەو

بۆ ناو ناواخنى سروسىت و لەدايكېوونى ۋەرزەكان. واش بەرامبەر رابھىتى ھەست بەم شۆرپوونەوہبە بكات.

ھەستى نووسىنىش بە ساتەوہختى زۆر ناسك، يان زۆر دژوار تى دەپەرئى؛ تېروانىبەكان ئالوگۆرپان تى دەكەوئى و دەرسكېن.

شىعەرى راستەقېنەي خاۋەن جىھانېبىنى كە خودى مرۆڧ دابېرېتتەو، لە سۆز و خەونى رۆمانسىيانە بەدەر نېبە، ئەگەر شىعەرىش رپوت كرايەوہ لە سۆز و خەونى رۆمانسىيانە بە ھېچ جۆرېك راستەقېنە و خاۋەن جىھانېبىنى نېبە كە خودى مرۆڧ دابېرېتتەو.

شاعىرى نوڧبەخشىش ھېچ كاتېك چاۋەروانىي ھاندان و ستايش ناكات. ھەر كاتېكىش چاۋەروانىي ھاندان و ستايشى كرد، ئەوہ برپواي بەوہ نېبە ئەوہى كە نووسىوہتەي داھىتان بېت.

دەپرېنى ناياب بەھۆى كردارى گەياندىن و ھۆشيارىي زمان لە ئاستى ئاسايى دەپەرېتتەو بۆ ئاستى جوانناسى. دەبېتتە خاۋەن پرسىار لە نېوان و رىايىي زمان و رىايىي ئاھاوتن.

زمانى جوانناسى شېواز و ئەدگارى خۆى لە گوزارشت كردن و دەپرېنەوہ ۋەردەگرېت. لە ئەزەلەوہش گيان، گىيانى جەستەيەكە شېوہەكى دياربىكراوى بۆ ژيان و نەشوفا دۆزىوہتەو، شېوازىش ناۋەند و گىبانى نووسەرە. ھېچ گىبانىكىش بۆ جەستەيەكى دېكە ۋەرناگېرېت.

شېواز و شىعەرىيەت و زمان؛ ئەزمۇن بۆ ئايندە پېشنىازيان دەكات. ئايندەش پېئوہندى بە ھەموومانەوہ ھەيە. بەشدارىن لە چالاک كردن و بەرپوہبردنى، پەيامى ھونەرىي مرۆڧگەلېكە كە ھەولتى سېنەوہ و لەبەين بردنى ئەو شتەنە نادات كە ژيان دەخەنە بارىك بەرگرى لە بەژيانبوون و ئازادى خۆى دەكات.

ژيان و بوون و دنىاش لەناو شىعەرى ناياب و ئايندەدا نوڧن. لەناو رۆشنىرىي كوردیدا نوڧبەخشى ھېشتان بە روونى شوئىنى شىاوى بۆ نەكراۋەتەو. ئاھاوتن لەبارەيەوہ دەبېتتە ھەراو زەنا. پېئوېستە ئەو برپارانەي لەم بارەيەوہ بوونەتە مایەي سەرنج. بە ئاستىكى ترەوہ بخرېنە ناو ئاھاوتنەوہ.

ئايا ئاھاوتنەكامان لە خودى نوڧبەخشىي دەقەوہ دەرچوونە، يان لە دەرەوہى دەقەوہ ۋەرگىراون و لە جەستەي ناسكى دەق پراۋەي پې دەكەين، كە جەستەي ناسكى دەق

هیچ پراو پهک ودرناگریت جگه له پراوهی گیان نه بیت.

نوسینیک گه یشتیت به ناستی دهق، پیوه ندیی کراوهی چاره نووسازی به ناینده وه
هه په که هه میسه وهک سرچاوه په کی روون هیژیکه بۆ بهرهمه پنیانی سرچاوه دی دیکه،
بهره نجامی خودیکی هه ژاو و هه شمه ند و وربایه. به شیکیش له خودی هه ژاو و
هه شمه ند و وربا گه یشتوون به وه هه قیقه ته که شیعر بگه ریتنه وه ناو سوژ و هه ست و
روونی و ناشکرای له ده بریندا.

ئه مهش وهک دیارده پهک پیویسته بخریته ناو ئاخواتنه وه. زور جارن گورانکاریه
ره چاونه کراوه کان کاریگه ربی راسته و خوځیان له سهر چونه تیبی بیرکردنه وهی کومه لگا و
بیر و دربرینی تاکی نووسه روه هه په. ده بیتنه بابته تی نووسینه کانیا، به لام نابیتنه
مانای روون و دیار، بکره له چیتزا ده بیتنه سرووشی مانا و چالاکیی وینه.

جیایی

پانتایی جیاوازم له کاره کاغدا خولقاندوه، له پانتاییه کدا ده ستنیشان ناکریم.
ئه ری له پانتاییه شیعییه کانا، ده چمه وه سهر چ پانتاییه کی خو تاییه تی کردن.
تاییه تمه ند بۆ هه په ته وای هه بووه کانی که توانای کاریگه ربیان تیدا ده رکه و توه،
راکتیشیتنه ناو بیرکردنه وهی چالاکیی که به رده وام مه دلوول بهرهم دینیت؛ له پهک
کاتیش له ناو هه موو پانتاییه کانا کار بکات و ده ستیان بۆ بیات.

به رامبه به ناگایی خویم جه نگاوه ریکی زانام و ئه هلی زیندوویتی دل و په کیتی
ئه شقم، پانتایی جوانناسی و ریبازی وردبوونه وه له ژیانم هه لباردوه، ده مه ویت به
رانای نادیار زمانی تیدا هه ستیار بکه م. هه ستیاری ته وای زمانی کوردی له
شیعی کلاسیکیماندا تیاوه ته وه. کاتیک شیعی کلاسیکی ده خوینمه وه هه ست ده کم
ته وای زمانی کوردی روو به رووم و هستاوه ته وه. ده مباته ناو جیهانیک که قسه ی له سهر
دۆزینه وه و بوون کردوه؛ نهک گپانه وه. خهون و ناوه ندی وشه هه ولدانن بۆ خو ناسین.
له مالی گه وری شیعردا هه موومان پیکه وه داوای شیعییه ت ده کین، ئه و داوایه
وزی گه شه کردنی جوانی و بهر زکردنه وهی ناستی هه قیقه تی گیانی و درامای ژبان.

جیایی تاقیکردنه وهی من ئه وه په جیهانی پارچه پارچه ده خولقتیم و پیوه ندییه
ده لالییه کانیش ده پچریم و ده ستنیشانیا ناکه م. سهرچاوه کانی نووسین و ناسته کانی
ده نگ و تییینی کردن و سهرنجدانم له جوانی بیگهره و بی هاوتای ژبان وهرده گرم،

ده گمن و تاقانه ده بن به هیما و ده لاله ته کان.

شیعر چهنه بچیتنه ناو ژیان و دنیا ی خودایی و هه قیقه تی رۆژگار؛ هینده دی دیکه
گیانی تا هه تابه په روه رده دی ده کا و ده بیارتیزیت.

شتیک له نووسین که وهک ئه زمونویک پیشکیشم کردیت، به کاربردنی زمانی
خه ونه بۆ زمانی نووسین و ته قاننده وهی ناخی پر توانایی و یاده وه ری. دواچار
تواننده وهی چالاکییه کانی بیر له هه ستیاری نووسین.

چامه ی درتژ پرۆزه په کی کامله و له سهر ناستی بوون و کرانه وهی به رده وام
را ده وه ستیت، سروشتی دایکی هه سته کانه، ناسویه کی ئه فسانه ناسایه ناتوانم لیبی
ده ربازیم به کاملترین فۆرمی شیعی ده زانم و په پیره وی ده کم. له رایه لی رسته کانیدا
توانای جوولاندنی فرده ده نگی ده رسکیت. مانا و زمان ده گه ریتنه وه ئه و ناستداریییه
هیژی نووسین ناشکرای ده کات و ده بهیتنه گۆزی. واته قولبوونه وه به ناخی بیندراو
و شه پۆلی شوین و سیمای بوون.

فرده ده نگ

روانینی گه ردوونی، بواری بۆ گه شه سه ندنی شیعر ده ره خستیت. هه رگیز پیوه ندیی به
شۆرشی گه یاندن و فۆرمه کانیه وه نیبه. خه یال و ئه و ناسویه جیهانی به هوه وه وینا
ده کیت، له ده ره وهی که ناله کانی راگه یاندن کاری شیعییه ت به رتوه ده بن. له که لک
وه رگرتن ده ست والا و دیوکراسین، سهرسامیی خو شیان به نه شو نمای نوییه خشی گیانی
ژبان ناشارنه وه.

ده توانین له وه دلنیا بین که شیعر هه موو سه نگاییی ساته ورده کانی به ته نیا خسته
سهر هه لقولانی خه یال وهک هه رهم و ناوه ندی کاریگه ر چوه ناوی و گیانی ژبانی به
هوه وه وینا کرد. بیگومان له باریک نریک ده بیینه وه شیعی ت تاکده نگی ده بیتنه
گوزارشت و دربرین له و باره بی هتزه.

ده کری له بچووکیونه وهی دنیا له بینینی شاشه، یان هه ر فۆرمه کی گه یاندنه وه؛
شیعی فرده ده نگی له چنبن و رایه لی توندوتۆلی بیتنه جیگه روهی خه یال وهک هه رهم و
ناوه ندی کاریگه ر.

له شیعی فرده ده نگیدا خه یال ره گه زیکی سوود بینینه هه رهم و ناوه ندی کاریگه ر
نیبه.

نیشاندانی باوهر و گیانی کراوه و دهوله‌مه‌ندیی ئەم شیتوازه به ئەندازه‌یه‌ک له شائونامه و پۆماندا به ئاشکراییی ده‌گاته لووتکه‌ی بینین و تیگه‌یشتنیتیکی پوون.

له شیعری درامیدا گفتوگۆ له‌گه‌ڵ هه‌ست و ئەقلی خۆتێهر و شاکه‌س و که‌سایه‌تییه جۆراوجۆره‌کان داده‌مه‌زینیت؛ هاوتایییه‌ک ده‌دۆزیته‌وه له باری نووسیندا په‌په‌وی ده‌کات؛ له پیکهاته و بنه‌مای منی شیعریدا پیکدیت و ده‌بیندیت. خۆی له‌منی تاکه که‌سی شاعیر ده‌کیشیته‌وه. رۆل و ئاستی شاکه‌س و که‌سایه‌تییه جۆراوجۆره‌کان چیتیک ده‌گه‌یه‌نن، چیتیری ئاراسته‌کراوی شاکه‌س و که‌سایه‌تییه جۆراوجۆره‌کان و اتاناسی.

زۆریک له شیعری ئیمپرومان له‌سه‌ر سیسته‌می تاکه‌ده‌نگی منی شاعیر وه‌ک ره‌گه‌زتیکی کارپیکه‌ر به‌رپه‌ ده‌چیت. ئەم شیتوازه‌ش وه‌ک هونه‌ر هه‌رچی پێ بوو به‌خشیی، چاوه‌پروان ناکریت هونه‌رتیکی کارپه‌گه‌ری پێ مابیت بۆ به‌خشین و سه‌رسامی، چونکه هیچ شتیک روونادات قسه‌که‌ر یه‌ک قسه‌که‌ره و پانتاییی نووسینه‌که‌ی داگیرکردوه، هه‌روه‌ها بوونی شیعریش وه‌ک شیتوازه‌ش و شیتوه ده‌خاته مه‌ترسییه‌وه. له کارایی و زیندوویی و هیز دووری ده‌خاته‌وه. که‌ کارایی و زیندوویی و هیز باریکن هه‌میشه زیندوومان ده‌که‌نه‌وه.

یه‌که‌مین کرده‌ی هه‌ستیارکردنی زمانه، رسته‌کان دریت ده‌کاته‌وه به مه‌به‌ستی گه‌یشتن به چاوه‌گه‌ ده‌نگییه‌کان، چاوه‌گه‌ ده‌نگییه‌کانیش هه‌میشه ئاگایی زمان تیییدا ده‌بیته باری راسته‌قینه‌ی نووسین و وه‌ی ئیقاعی له‌م باره‌یه‌وه رووده‌دات. چهند ئیقاعیکی لێ ده‌بیته‌وه، جۆراوجۆری ئیقاع خه‌سله‌ت و مۆرک و ئاماژه‌ی ناسینی ئەم ژانره‌ن، پشت به وینه‌هینانه‌وه‌ی یه‌ک له‌دوای یه‌کیش نابه‌ستیت. زیاتر گێرانه‌وه ده‌کاته خۆبوژانه‌وه و ده‌رکه‌وتن و ئاراسته‌ وه‌رگرتن.

ده‌ستکاری کردن

ده‌قه‌کانم ئەوانه‌ی چاپم کردوون و ئەوانه‌ی چاپیش نه‌کردوون، هه‌میشه له‌سه‌رمیزی کارکردن ده‌ستیان بۆ ده‌بم هه‌ر جاره چهند رسته‌یه‌کیان ده‌ستکاری ده‌که‌م و چهند لاپه‌ره‌یه‌کیان ده‌خه‌مه‌ سه‌ر و چهند لاپه‌ره‌یه‌کیان لێ لاده‌دم. تا ئیستاش نه‌گه‌یشتووم به‌ دوا درشتنیان. ئەو هونه‌ر و دله‌راوکییه‌ی ده‌ستکاری کردنه‌ش له‌کارکردنی بێ وچانی کاتژمیر گواستراوه‌وه ناو باری ده‌روونی شاعیریه‌تی من.

کاتژمیر ته‌کان ده‌دا به‌ره‌و ناو ده‌قی کات. ده‌قی کاتیش هه‌میشه ئەو چرکه‌یه‌ی جوانه تیییدا چاوه‌روانیت. که‌ هیز ده‌خاته ئەو چرکه‌یه‌ی بۆی ده‌روات رۆیشتنی منیش هه‌میشه به‌ره‌و ده‌قی شیعرییه. هه‌موو شته‌کانی کارپه‌گه‌رییان به نه‌شومای ژبان‌ه‌وه هه‌یه. له زه‌یندا ئاماده‌یان ده‌که‌م و ده‌یانکه‌م به به‌شیک له چالاکییه‌کانی بێرکردنه‌دم. ده‌ستکاری به‌رده‌وامیش کاریکی دروسته بۆ نووسه‌ری پر توانای په‌رینه‌وه بۆ ناو پرسپاره‌کانی که‌ بوون به یه‌ک جۆر ده‌ستنیشان ناکه‌ن، به‌رگری و ده‌رپه‌رین له‌ داهینان ده‌که‌ن؛ چونکه هه‌ر جاریک که‌ ده‌ستکاری ده‌کات، به‌و نیازیه‌ به ته‌واوی ژبان له‌ناو ده‌قه‌که‌یدا بێنیت، یان ژبان به ته‌واوی به‌یخته‌ ناو ده‌قه‌که‌یه‌وه و بیه‌گه‌یه‌نیت به ئاستی خه‌ونی نووسین. ئەویش یه‌ک له مه‌حاله‌کانی نووسینه. نووسین هه‌ول ده‌دات بۆ مه‌حاله‌ مانه‌وه‌ش له‌ناو ئەو مه‌حاله‌ سووربوونی نووسه‌ره بۆ بێنینی ژبان به‌ته‌واوی له‌ناو ده‌ق.

شاعیر

شاعیر سه‌رگه‌رمییه‌کانی خۆی له سنووری بێرکردنه‌وه و جیهان‌بێنییه‌وه ده‌ست پێ ده‌کات و گیانی چالاکه به‌گشت جوانییه‌ هاویه‌شه‌کان.

ئاراسته‌ی ئالۆزکردنی جوانییه‌ هاویه‌شه‌کان نییه. ساده‌کردنه‌وه‌یه‌تی، به‌رپه‌سه به‌رامه‌به‌ر به‌رزبوونه‌وه و رِسکاندنێ پروانینی پر شیعرییه‌ت و جووله‌ی ئاخاوتن له زماندا، په‌یوه‌ستیشه به‌وه‌ی پتوه‌ندییه‌کانی نێوان جوانی و فۆرمه‌کانی کۆمه‌لگا وه‌ک پرۆژه‌یه‌کی په‌رپێدان وه‌رگرت.

کاری گوتار دامه‌زراندنیش له پتوه‌ندییه‌کانه‌وه بکاته وینه‌یه‌کی راسته‌قینه‌ی ئەزمون‌کراوی هه‌قیقه‌تی مرۆڤ. له هه‌مان کاتدا له تواناکانی ده‌رپه‌رینیدا به‌رزبان بکاته‌وه ناو رایه‌لی رسته و ئیقاعی وێژانیان لێوه وه‌ک نیشان و نیشانه‌ پیشان بدات، هه‌روه‌ها ده‌سه‌لاتی هه‌ستیاریشی به‌سه‌ر ئاشکراکردنی چاره‌نوسی جوانی له شیتوازی نادیاردا پالپشت له به‌رزبوونه‌وه‌که‌ی بکات.

ته‌وه‌ره‌کانی هه‌ست و سۆز و خه‌ون بخاته گه‌ر بۆ هه‌یشتنه‌وه‌ی به‌رده‌وامی چیتیری گیانی. جوانی وه‌ک ره‌گه‌زتیکی چالاک و بنیادنه‌ر له پیکهاته‌ی ده‌قدا بکاته ناوه‌ندی به یه‌گه‌یشتنی پتوه‌ندییه‌کان و باوه‌رپه‌رینان به هه‌قیقه‌ت و تواناکانی ژبان. بۆ واتای راسته‌قینه‌ی له‌ناو ده‌روبه‌رتیکی بێ هیز له هۆشیاریی فیکریدا ئاکار داپه‌ریت.

به‌دواداچوونی میژووی گیان و ئەوانی دیکه و چاونه‌ترسییش به‌ره‌و‌رووی ئەم ئاکار دارشتنه بکاته مائی هەر هه‌موومان و نرخیکی هونەری مانا دەرئەکه‌وتوه‌وه‌کان هه‌لدا‌ته‌وه.

کرده‌ی نووسین وه‌ک سه‌ره‌تایه‌کی هه‌میشه‌یی و خاله‌یه‌ک‌ترپه‌رگانی کات پیا‌ری‌زیت، به‌فراوانییه‌کی کراوه و کاریگه‌ریش بانگه‌وازی لایه‌نداری ته‌واوی را‌بگه‌یه‌نیت. دوا‌جار به‌ئاستی به‌های مرۆف بیناسینیت، بیرسیت ئەری ئاستدارییه‌کانی شیعر و مرۆف چین له‌واقیعه‌دا جیبه‌جیبیان بکات و جیی په‌سندی بن. تا چه‌ند توانیوه‌تی جوانی و هونەر بگه‌یه‌نیت ئاستی ژبان و درکاندن.

فهره‌نگ

وشه‌له‌ناو فهره‌نگدا به‌یه‌ک مانایی سنوورداره. له‌سه‌ر ئاستیکی جیگیر و نه‌گۆریش پتوه‌ندیی بۆ ده‌ستنیشان کراوه. واته‌له‌ناو ژبان و بزوتنه‌وه‌ی به‌ره‌و‌پیشه‌وه‌ چون کار و چالاکیی لێ وه‌رگیراوه‌ته‌وه و خانه‌نشین و لاکه‌ناره.

شیعر هێز له‌خودی زمان وه‌رده‌گریت؛ به‌زمانی ناو ژبانیش شیعریه‌تی ده‌رژیتیی و پتوه‌ندییه‌کانی به‌جیهان ده‌به‌ستیته‌وه. کار و چالاکیی وشه‌گه‌رمه‌کانی ناو ژبان وشه‌بی هێزه‌کانی ناو فهره‌نگیان له‌خه‌یا‌لگه‌ی نووسه‌ری خود و وریا دهره‌ده‌ر کردووه. هه‌ست به‌نائومی‌دییه‌کی ترسناک ده‌که‌م له‌و وشانه‌ی له‌ناو فهره‌نگان وه‌نوز ده‌دن دوا‌ی گواستنه‌وه‌یان بۆ ناو رسته‌ی شیعریی کتو‌پر خه‌وی دووباره‌کردنه‌وه‌ی لێ ده‌که‌ویت، له‌باری دووباره‌کردنه‌وه‌شیاندا، بچو‌و‌کتر ده‌بنه‌وه. ده‌سته‌واژه‌له‌ناو فهره‌نگدا خو‌شبا‌وه‌ر و بێ ئومی‌ده‌ به‌یه‌ک مانایی ئیکتیفای کردووه و فۆرمه‌کانی کۆتایی پێ هێناوه.

شاعیریش له‌ناو فهره‌نگدا سه‌ر ده‌بیت نه‌ک سه‌رسام. له‌وشه‌کانی به‌رده‌ست و زه‌ینی خو‌یه‌وه‌ ده‌ست پێ ده‌کات. رۆشنییری ئەکا‌دی و فهره‌نگنوس و زمانه‌وان له‌وشه‌کانی ناو فهره‌نگ کار و چالاکییه‌کانیان به‌ره‌م دین. له‌فهره‌نگدا ئاستی جیا‌وازی زمان نییه. هه‌موو دا‌هینانیککی زمان له‌ئه‌ده‌دا له‌ده‌ره‌وه‌ی فهره‌نگ رو‌وده‌ات، ده‌قی نایابیش له‌کرۆکدا له‌پتوه‌ندیی زمانه‌وه‌ سه‌رکه‌وتن وه‌رده‌گریت.

له‌ناو میژووی ئه‌ده‌دا ئه‌ده‌بیک نییه له‌وشه‌کانی ناو فهره‌نگه‌وه‌ سه‌رکه‌وتنی به‌ده‌ست هینابیت، بۆیه‌ فهره‌نگ لای من بووه‌ ته‌لیسمی‌کی بکوژ زوو خو‌م له

قه‌له‌مه‌وه‌ی ده‌سه‌لانی ده‌ره‌ینا. ژبان فه‌ره‌نگی شیعه‌ره. هەر شاعیری‌ک هانا بۆ وشه‌کانی ناو فهره‌نگ بیات نه‌شازیی خو‌ی به‌شیعر ئاشکرا ده‌کات. مامه‌له‌ی له‌گه‌ڵ وشه‌ی ئاماده‌کراوه. با‌یه‌خی ساته‌هۆشیا‌رییه‌کانی ناوه‌وه‌ی خو‌ی له‌ده‌ستداوه. ئەگه‌ر نووسینیکی ئه‌ده‌بیش ساته‌هۆشیا‌رییه‌کانی ناوه‌وه‌ی نووسه‌ر ته‌قاندنه‌وه‌ی تواناکان و چالاکی نه‌بو‌ویت، ده‌قیکی به‌تاله‌ له‌ئه‌فسوون و هۆشیا‌ریی نووسین.

مانیفیست

وه‌ک پرۆژه‌یه‌ک مانیفیستی شیعریم را‌گه‌یاندا، بۆ ئه‌وه‌ی ئەم را‌گه‌یانده‌ن بپیتته‌ پالپشت و تیشکو‌ بۆ ئه‌زمونی شیعریم. مانیفیست و خو‌ر و ونکرده‌وه‌ په‌نجه‌مۆر و روانیینی تایه‌تی نووسه‌رن به‌که‌رسته‌یه‌کی خه‌ملیو و ئه‌زمونیکی راسته‌قینه‌ به‌رامبه‌ر نووسین. بۆ نووسین و گه‌لاله‌کردنی به‌قوولی سه‌رحه‌م ده‌قه‌کانی خو‌م به‌توانای گۆران له‌ژبان و هونەر هینایه‌وه‌ ناو زه‌ینم. له‌مه‌ودای خالی لاوازی تا خاله‌سه‌ر سو‌ره‌ینه‌کانی ئه‌زمونم وه‌رگرت؛ به‌وپه‌ری هۆشمه‌ندی جیا‌وازی هه‌ست کردن له‌مه‌ودا‌کانی مامه‌وه‌ و تی‌فکریم تا بووه‌ پرۆژه‌ی باش بیرکردنه‌وه‌ و گه‌تو‌گۆبه‌کی رۆشن. بنه‌ماکانیم له‌شهو‌ق و کاکله‌ و ناخی ئه‌و مه‌ودایانه‌ دۆزییه‌وه‌ که‌ له‌واقیعی نووسیندا هینا‌ومه‌ته‌ گۆری. ئه‌و واقیعه‌ی چۆنیشی بیر لێ ده‌که‌مه‌وه‌ و ده‌بجو‌لینم.

پیش نووسین بیر له‌مانا ناکه‌مه‌وه؛ دوا‌ی نووسین مانا ده‌دۆزیته‌وه. هه‌روه‌ها بیرو‌را‌کانی رام‌گه‌یاندوون هه‌موویان له‌ده‌قه‌کان شو‌ینی ژیری‌ژی و ئه‌و ئاماره‌ و نیشانه‌ی تپیدا به‌ره‌م هاتوه‌ ئاشکران. چاره‌سه‌ری هه‌ندیک له‌هسته‌رۆمانسییه‌ سه‌ره‌تاییه‌کانیشم کردوون؛ هیل‌م به‌ژیر دیره‌ لاواز و سه‌رسو‌ره‌ینه‌کانی کیشاون. خه‌ونم کردووه‌ به‌فۆرمی ده‌ست پێ کردن و دووباره‌گه‌رانه‌وه‌ بۆ واقیعیکی دامه‌زرا‌وی خه‌ونی.

قوناغ

شیعر وه‌ک درێژ بووه‌وه‌ی قوناغی پینشتی وه‌رنا‌گیریت، له‌هه‌ندیک ره‌گه‌ز یه‌ک ده‌گرنه‌وه، له‌زۆر ره‌گه‌زیش ته‌واو ئاستیان ده‌که‌ویتته‌ نینوانیان، دزی قوناغ و ریتاز و قوتا‌بخانه‌ و دا‌به‌شکردن؛ ده‌قی دا‌هیندرا‌و به‌سه‌ر ته‌واوی ژبان دا‌به‌ش ده‌بیت.

ژبان و خو‌پندنه‌وه‌ی رو‌وداو و دیارده‌کان به‌یه‌ک ئاراسته‌نایه‌ن. به‌جیا‌وازی بی‌ری یا‌خی و که‌رسته‌کانی شیعر له‌که‌شی شیوه‌گۆریندان، ئاستیش به‌ره‌و‌گۆران و

تیئکه لایوبون وهرده گرن. هیچ قوناغیتکیش ناتوانیت قوناغی پیشه خوی ته واوله ناو خویدا ون بکات و داهینانه کانی له گوشه به کی ته نگه بهر گه مارۆ بدات. جیاوازیبه کان سروشتین. جیاوازیبه کانی ئه و قوناغ و ئه زمونانه ی له داهاتووشدا ده بنه هۆ و مایه ی گفتوگۆی گۆرانکاری هم مدیس ههر سروشتی ده بن.

شیر له زماندا رهونه قی شیریهت به دست دههیتیت، زمانیش به ناراسته ی هاتنی ناستی گۆران و تیئکه لایوبون وهرده گرت.

نایا زمانی قوناغه کانی ژیان دریژه پیدهر و دووباره کردنه وه ی به کن. به جیاوازیی ئه و دهسکه وته هونه ریبانه ی له ناکامی په ره سه ندنی بیر و پیوستیه کومه لایه تی و شارستانییه کان ئه زمون کران و دامه زراون، یان بابهت و مه به سته کان شیوازیان ده گۆرتین و نیشانه کانی ههست یی ده کرتین. زمانی شیر، شیریهت له زمانی قوناغیتکی دیاریکراو وهرناگرت، هه موو سه رده م و مه وداکان راده کیشیتته ناو بازنه ی به رپوه چوونی خوی، هیژ ده رتیئیتته ناو ته کانه کانی بۆ به کاربردن و ناماره ژیریئیه کان.

قوناغیتک، داهینان تاجی له سه ره هیمایه کی دلیری نه نابیت، دریژه پیدان و میژووی نییه. هه ندی باری قوولی سه رسامی سؤفیهت له نووسینی ئه مپۆ ده بیندرتین. سیماکانی له قوناغی کلاسیکی رهونه قیان بیندراوه. وهک پیوستیهت له مرۆدا ئه زمون ده کرتیه وه. ئه و پیوستیهت ونبوونی نوبه خشی نییه له ناو کلاسیک؛ ئه و شتانه ی له رۆژ و رۆژگاری خویان ده رده چن به ره و به ئه ده بیرون، شته کانی له ناو کومه لگا ئه ده بن و ئه وانی تواناشیان تیدایه بینه ئه ده ب ده قئاویزانن به جیاوازی بنیادی دامه زراندن. هیللی پروونیش روانینه کان بخاته باری قوولبوونه وه و سیما هاوبه شه کان بناسین. زمانی جیاوازی قیقاعی جیاوازی لی ده بیتته وه. شیوه کانی ده رپینیش له تیقاع وهرده گرت. وهک فۆرم و پیکهاته ی رسته به ندیش جیاوازیبه کان به ره و چه ندین ناراسته ی جیاوازی ریمان ده کیشن و به کارامه یی به گه ریمان ده خه نه وه بۆ دوانه خستنی ژیان که ژیان خوی کرده یه کی دواخراوه. خاوهن فۆرم و توانایه کی سه رسوریهتیه شه.

پیوستی

له و لیوردبوونه وه یه ی هه ستم بۆ ژیان و هه لیزاردنی شته کانی ده روبره هه لوتیستی وهرگرت. شه پۆلی هۆشیاری له ناخمدای خوی هه لایوشت و به لگه ی ئه وه ی پیشان دا له ناخدا په یامه ریتک خولقاوه پیوستی به ده رپین و نووسینی کتیبیکه بۆ هه مووان.

له و خرۆشانه ی خه ون و واقیع و ژیان داوایان له گیانم کرد، پیوسته کۆمان بکه یته وه خالی به یه کگه به شتینشمان شیره. فه زای زیندووی په یامه ریه تی له بوونم رسکا. گۆرانیتکی ریشه یی له روانینه سه ره تاییه کانم به رپابوو، به لام له رووبه روو بوونه وه به کی گیانیی به که مین ناماده بوونی نووسین له سه لیه و چه ژمدا چه خماخه ی دا. خوی وهک کاتیکه به رجه سته له بینین و نووسین پیشان دا. ژیان و مه رگم له ناودا کرده سه رمه شقی پایه داربوون.

سروشتی گوزارشت کردنیش ده گۆرتین هه ندی جار واقیع و ژیان به رده ده م و ده چه مه ناو خه ون، هه ندی جاری دیکه ش خه ون به رده ده م و ده چه مه ناو جوانیه کانی واقیع و ژیان. ئه م جیتگۆرکی کرده بیر کردنه وه و گفتوگۆ و بینین و ده روونم نازاد ده کن و ده چه مه ناو که شی نووسین. واته دۆزینه وه ی واقیعی نووسین. نووسینیش له هه موو شویتیکدا هیه. تا له بۆشاییه کانیش پیوسته شاعیریم له مردنیشدا وه لامی پیداووستیهت شیریهتیه کان بده مه وه. سوپاس بۆ خودا چاره نووسی له دایکیوونم له ولایتیکدا بووه، شیرعی تیدا خوشه ویسته.

ره خه

نووسین ده رباره ی ده قه کانم ریتک خراون. ئایا بوونه ته هۆبه ک له دید و دیدگیانه وه به خۆمدا بچمه وه. ره خه نامرازیکه بۆ باش تیگه یشتن له ئه ده ب، جوژه سه ره لیشیوانیتک بۆ خوینهر به دی ناهیتیت. سه ره به خوییی ده ق و خوینهر گرینگه. کرده یه کی شارستانی و زانستییه رۆشنبیر سه داسه د خوشحاله پیی، به لام له و ره خانه ی وهک مه به ست رای ده کیشمه ناو ئه و نووسینه به کتیکانم بۆ ده ستنیشان نه کرا پسپۆرانه له ناو ده قینکم به پرۆگرامیکه ئه کادیمی، یان خه یالیتکی داهینه رانه کاری کردبیت و به شیک له کرده ی ره خه یی له ناو خویدا هه لگرتبیت. کم ئه زمونی و که موکورتیی ده قی منی خستبیت به رده م کومه لیک نیشانه، یان خوینهری خستبیتته خویندنه وه به کی تاییه تییه وه که پشت به میتۆده کانی ره خه گر به ستبیت.

ئه و دیاردانه و امان لی ده که ن بپرسین ئه ری ئه م نووسینه نه بۆ ریتک ده خرین. هه قیهت له کویتیه. ئایا هیچ له و نووسه رانه ی که رۆشنبیری خویان ناماده یی له نووسینه ریتک خراوه که دا نه بینوه، توانیوانه پیوه ندیه کانی نیوان ده قه کانم بخویننه وه و خویان تیبدا ناماده بکه ن بۆ کاریکه زانستییه نه توانای مانه وه ی هه بیت. خالیک، یان

چەند خالئىكى قەناعەت پىكەر بخاتە ناو گەفتوگۆۈە كە مەتسى بىت بۆ ئەو بىرورا
هونەرىيەنى من پىشكىشىم كىرەن، ئاراستە و برواى منيان پىك هېناوہ.

رەخنەگرانى ئەكادېمى و خەيال ساغىش، توانىوانە پانتايىبەكى ھەمىشە ئامادەى
ئەزمونم پىشان بەن ھەستىارىبەكى قولئى تىدابت لىناوى ئاسوودە بىرىكەمەوہ و
پەيوەستىم بە خەونى نوسىن. ھەمىشە پروايەكى پتەوېشم بەجىھانى مندالىبەوہ ھەپە.
ئەو ھەستە پاكەى لى گىانى مندالىبەتى پەروەردەكراوہ. ھەمان ھەستى پاكىش لى
سروشندا دەجولئىت؛ مندالى و سروشت ناوەندىكن لى ھەموولايەكەوہ بۆيان دەچم.

لى پتەوندىبە برادەرىبەكانم بە ھەموو ھەستەكانمەوہ رىز لى بەرامبەر دەگرم. كەچى
زوو لەوہ حالئى دەبم بەرامبەر پىويستە وەك گوتىزىكى پوچ لى لىئايى فرئى بدرىت.
چۆلەكە پىشت و پىش و تەنىشستى خۆى دەبىنئىت، خاوەنى بىنن و مەوادیەكى
بىشومارىشە. بە پىچەوانەى چۆلەكە يەك ئاراستەى بىننم بۆ ژيان ھەپە. ئاراستەى
بىننى ھەقىقەت و ھەردەى رۆشنىبرى و داھىتان، پەپروېشى دەكەم. چ زبانىكىش
بەو ھۆپەوہ پىم بگات پىي زەرەمەند نام.

دىاردەى بىزراو لى ئەزمونى شاعىرىبەتى من بىندراوہ. ھەپوہ بە نوسىنىك
بروومىبەتە كەشكەلان، دواى ماوہبەكى ئىجگار كورتىش ھەر خۆى ھەمان كەسى
خاوەن ئاراستەى كەشكەلان بوونى ئەدەبىمى رەت كىرەوہتەوہ. كە ئەو ماوہ ئىجگار
كورتە ناتواندىت وەك گۆران و ئەزمون لى دىد و دىدگا تەماشابكرىت.

ئەگەر نوسەر خۆى لى ئەنجامى ئەزمون و كاركردى لىناو ئامازە ئەدەبىبەكان
گەبىشئىت بەو دوو ئاراستەبەى كاركردى وەك ئاكامى وەرچەرخانىك بىر لى ئاستەكان
دەكەمەوہ و پىي خۆشحال دەبم. ئەگەر ماىەى سوود وەرگرتن بىت سوودىشى لى
وەرەدەگرم، بەلام ئەگەر لەزىر چاوپروونى و رازى كىردى دۆكەكانم ئەو ھەلگەرپانەوہبەى
كردىتە خىتتىك و كىردەى نوسىنى بەدوابات لەوانەبە بتوانىت لى ماوہبەكى ئىجگار
كورتدا بە چەند ئاراستەبەكى دىكەشدا كىش و نىشانە و ئاراستەكردى وەرېگرىت.
كارى رەخنەگر لەسەر ئەم پاىە دەوەستىت سەنگى ئەدەب لى رۆشنىبرى كوردى
دەرىخات. ھەندىك نوسىن لى ئاستى ھەرە بەرز رايان گرتوم. بىگومان ئەمەپان
زىدەروپىيى تىداىە. ھەشە بەشپوہبەك داىپلۆسىوم لى نزمىن ئاستى ئەدەبى دىاركرراوى
كىرەوم. ئەمەشيان بىگومان و نكردى رۆشنىبرى تىداىە.

خۆشم لەو دوو بەردەى دۆ بەبەكە باش حالىم. داھىتان لەو پاداشتە نىبە كە لى
رەخنەگر، يان ھىزى بالادەستى سىياسى وەرەگىرىت. خورپەى دل فەرمانرەوایی

بەردەوامى داھىتانە؛ دىارىبەكە خوا و زمان ئەو خورپەى دلەمان دەداتى و ئاشكرائى
دەكات.

ھىچ رىستەبەك لەبارەى نوسىنىك نامدەرەوشىنئىتەوہ ھەست و دەروونى
نوسەرەكەى تىيدا ئازاد نەبىت تا سەر ئىسكان گىرىخوات لى خولقاندى دوو دىوى،
لەگەل ھەموو نوسىنىكدام، تەنبا لەگەل ئەو نوسىنەدانىم رىك و بوغز و تاكتىكى
سىاسەت تىيدا دەسەلاتداربىت. ئەو نوسىنانە ھۆشبارى رەخنەپان تىدا بەكارناىەت
زىاتر چاودىرى نوسىن. ئەمچۆرە رەتكىردنەوانەش تەنبا شكست بۆ خاوەنەكەى تۆمار
دەكەن. شكستىبەكەش دەبىتە بابەتى لادانى رەخنە لى مىتۆدە رەخنەبىبەكان و ئەم و
ئەو رازى كىردن لەسەر رەنجى ئەو دەقانى خاوەنى ھەقىقىتىن بەنماى شىعربەتەن.

ھەندىك لى نوسىنى بىزراو بەشپوہبەكى گالتەچارانە ئامازىيان بەو وىنە شىعربەتە:
«شەمەندەفەر گولە بەرۆژەى مېژو دەكرتئىت» داوہ.

لى ئاىندەشدا گالتەكردى بە ئەزمونى سەركىشان بەردەوام دەبىت. پىش منىش گالتە
بە ئەزمونى سەركىشانى دى كراون؛ دواترىش بوونەتە ھىماىەكى روون و زۆر
دەرەشاوہ. نمونە «گۆران» كە توانىوبەتى سىماى داھىتانى تاقانەى خۆى دەرېخات
چوۋتە ناو ھەندىك كۆر و كۆمەل، نىمچە رۆشنىبرى كەم ئەزمون و نارۆش بە
«ھەلور بەلوورتەكامە - زەردو سوورو شەمامە» تانەپان لى داوہ، لەبەرئەوہى شىعربى
لە دەرووبەرى ژيان دەرھىتا و كىردى بەژيان. ئەم دەرېرېنەپان وەك بەھانەبەك
دەھىناپەوہ كە لەسەر ئەم كىشە خۆمالبىبە سىماكانى شىعربى دەرەستوۋە. بەھەرچال
ئەزى ئەو «رېزدارانە» كى بوون و لەمىژوودا چىپان پى كرا، لەمىژدا ئىمەمانان
چەندىان دەناسىن، وەك رەگ و سەرچاۋەى چىژبەخش پىتەندىبە نادىارەكانى خەپال
كىردن و بىركردەوہمان لىك ئاشكرا بكن. لى لىكجىباوونەوہ و پىكەوہبوونىپىش
ھاوگۇنجانىك نىشان بەن، يان لى پانۆراماى داھىتان لى كوتىدەر دەستىشانىيان
بكن. لىكدانەوہى شىعربەك لەو گوناھانەبە كە لىخۆشبوونى بۆ نىبە، لى
لەدەستدانى ئەزمونى جوانناسى بەشپىك لى نوسىنى كوردى لى لىكدانەوہى ئەم وىنە
شىعربەتە داواى بوردن لى گىانى بەھىزى ئەم گوناھە دەكەم.

دەقى من كەم تا زۆرىك ھۆشبارىبەكى جىاوازى ھىناوہتە گۆرئى. ئەم وىنەبەش
بەرھەمى بىرى گەرمى منە؛ خەپالى شاعىرىبەتەم لى ھىتانە پىشەوہى مندالى تاقى
كىرەوہتەوہ.

بەك لى جەژنەكانى ھەفتاىەكان، جەژنەكەم پەنجا فلىس بوو لەگەل يەك لى كورە

مامه‌کانم چوین په‌نجا فلسفه‌که‌مان خسته ژیر سکه‌ی شه‌مه‌نده‌فهر به‌و نیازه‌ی په‌نجا فلسفه‌که‌گه‌وره ده‌بیت و فۆرمی سه‌د فلسفی وهرده‌گریت. به‌ئه‌نجامی ئه‌و کرداره ده‌توانین چیتز زیاتر له‌چه‌ژن وهر‌بگرن. که‌چی به‌شپه‌به‌کی وا هه‌ردوو دیوی په‌نجا فلسفه‌که‌ی سرپه‌وه شوینه‌واری پاره‌ی پتیه‌ دیار نه‌ما. جا شه‌مه‌نده‌فهر له‌چیتزی جه‌ژنیک بیته‌شی کردووم و چیتزی ساتیک له‌مندالیی کوشتووم.

له‌م وینه‌یه‌دا سرپه‌وه‌که‌م وه‌ک کاردانه‌وه کار پین کردوو و جوولاندوومه.

به‌لای زۆرتیک شه‌مه‌نده‌فهر هۆی گه‌باندن و گه‌شت و خو‌ش‌حالییه، به‌لام له‌دید و دیدگای ئه‌و کاتی من وه‌ک درنده‌یه‌کی ترسناک ته‌ماشنا ده‌کرا. هه‌روه‌ها وه‌ک وینه‌به‌کی رووبه‌روبوونه‌وه و گرژبوون به‌کار براوه. شه‌مه‌نده‌فهر هاوتاکراوه به‌که‌سایه‌تییی دیکتاتور و جوولیندراوه که‌هۆی نه‌شوفاکردنی ژیان و زمان و نیشانه‌کان ده‌سپرتیه‌وه. هیتزی خود له‌م وینه‌یه‌دا ده‌سه‌لا‌تداره. ده‌قئاوینزانییه‌کی نیشانه‌ ناسیشم له‌نیوان هیتزی نووسین و هۆشمه‌ندیی کۆمه‌لگادا دۆزیوه‌ته‌وه. دۆزینه‌وه‌ی ئه‌م ده‌قئاوینزانییه له‌کیشی ره‌خنه‌نووسیک نییه که‌خاوه‌نی پرۆژه‌ی دۆزینه‌وه نه‌بیت.

شوین و هیتما و هیتزی خودی چالاک له‌ده‌رپه‌نه‌کامدا وینه‌یان زۆرن، به‌لام تا بلتی پیر سووشی هه‌مه‌چه‌شنی مرۆف و شپوه و شپوازی ته‌قینه‌وه‌ی خپرا.

هه‌ندیک له‌ئه‌وه‌ی پيشه‌خۆم و نه‌وه‌ی دوا‌ی خۆمی گو‌تپه‌یه‌لیان، به‌هه‌ولئى گرووپیکى لیک‌نریک، نووسینم ده‌رباره‌ ریک‌ده‌خه‌ن. به‌ئاشکراش کار بو‌ئهم هاوکارییه‌یان ده‌که‌ن. گرووپ دووباره‌کردنه‌وه‌ی ره‌فتاری خیتلایه‌تییه؛ به‌هه‌مان جو‌ر و ده‌ستووری سه‌له‌فیان به‌رپتیه‌ ده‌چیت. هه‌رخه‌وندیده‌یه‌ک ئه‌فسانه و ناوه‌ندیکى زال و کاریگه‌ره له‌نووسیندا، ئه‌و ئه‌قلییه‌ته‌ کۆنخو‌زانه‌ی پراوان به‌بیرکردنه‌وه‌ی ئه‌وی دی نییه، ترسی هه‌له‌وه‌شانه‌وه وه‌ک عه‌لیشیشی گیشبووه‌وه ده‌یانباته‌وه ناو‌قه‌باره‌ی سروشتی خو‌یان. که‌واته‌ دژایه‌تی‌کردنه‌که به‌سروشتی و تۆمارکردنی نا‌کوکیی ئه‌وی دی وهرده‌گرم؛ نووسه‌ر بینینی ژیان و سه‌یری دنیا‌کردنی بووه‌ کۆنترۆل‌کردنی ئه‌وی دی له‌گه‌ل‌ده‌روون و بیرکردنه‌وه‌ی خو‌ی گه‌ببووه‌ته‌ کۆتاییه‌کی بیتزاو. نووسه‌رتیکیش له‌گه‌ل‌خودی خو‌ی گه‌بیشه‌ کۆتایی، گو‌رنه‌ته‌له‌ و مردۆخه‌ پتیه‌سته‌ بچیت داوا بکات له‌خانه‌ی پیر و په‌که‌وتوو‌ه‌کان ناو‌نووس بکرتیت. بگه‌ره و به‌رده‌م له‌گه‌ل‌ئه‌وی دی نییه، بینینی ژیان و سه‌یری دنیا‌کردنم له‌گه‌ل‌ده‌روون و بیرکردنه‌وه‌ی خۆم هه‌میشه‌ له‌ئهم‌مۆن و نیشانه‌ ناسیده‌یه. گرووپ ده‌ستکردی ده‌سه‌لات و هیتزی بالا‌ده‌ستی سیاسیه. کار پین‌کردنیشی به‌نیازی رێ پین‌بزرکردن و دوو‌چاری گرفت‌کردنی ئه‌وی دی خو‌ی ترسیکی

که‌مه‌رشکینه له‌ئهم‌مۆنی پیر شایه‌ن به‌ئامازه، باوه‌رپته‌ویشم به‌هیتزی خو‌ن‌بینیم بو‌نو‌تیه‌خشی. وا ده‌بینم یه‌ک یه‌ک ده‌گلین و رووبه‌رووی دا‌هیتان شه‌رمه‌زار و چاوه‌ره‌ه‌وژیر ده‌بن. خاوه‌ن پرۆژه‌ش ده‌بیت به‌خاوه‌نی ئه‌و سه‌روه‌ریه‌ بیده‌نگییه‌ی که‌ ده‌قه. هه‌روه‌ها جیا‌وازی نه‌وه جیا‌وازه‌کانیش به‌دیاردیه‌کی ته‌ندروست ده‌زانم و رپیزی لێ ده‌نیم، به‌لام بیز له‌حاله‌ته‌ ناسروشتیه‌ ده‌که‌مه‌وه له‌سه‌ر بنیادی روانین دروستی ناکه‌ن و ئیره‌یی و حوکمی پتیه‌سینه‌ی بێ سوود به‌رپتیه‌ی ده‌بات. هه‌رگیزیش بیرم له‌وه نه‌کردوو‌ته‌وه هیتلی هاوبه‌شی خۆم له‌شيعری کوردیدا جیا بکه‌مه‌وه، به‌لام هه‌رده‌م ئه‌و بپیرکردنه‌وه‌یه ده‌مخواته‌وه که‌هه‌نگاو‌یکى چوست و بنچینه‌یى دیکه‌بم له‌ئهم‌مۆنی قه‌ناعه‌ت پتیه‌اتووی خۆم. له‌هه‌موو ناوه‌ندیکى به‌گتیه‌لێش دوور ده‌که‌ومه‌وه، سه‌رگه‌رمی به‌دیته‌نانی خو‌نی نووسین ده‌بم.

له‌سه‌رحه‌م ده‌قه‌کانیشدا ئاراسته‌یه‌کی خو‌ن‌بینیم ده‌رپه‌وه. من وه‌کو که‌سایه‌تییی خو‌ن‌نیکم له‌شيعره‌وه به‌ره‌مه‌اتووم، خو‌ن‌نیش را‌ده‌گه‌یه‌نم. نادياریه‌ک له‌خه‌وندا هه‌موو گه‌مارۆکانی شکاندوو، نووسین راوی ئه‌م نادياریه‌یه. خه‌ون دره‌وشانه‌وه‌ی واقیعه، زمان له‌ده‌قی خه‌ونیدا ئامرازی گه‌باندن نییه، ئامرازی سرووش و چالاکیی وینه‌یه. ئاسانه‌ بگه‌یت به‌ئه‌وی دی، به‌لام ئاسان نییه‌ بگه‌یت به‌خودی وریای خو‌ت؛ که‌گه‌بیشه‌تی به‌خودی وریای خو‌ت، ده‌روه‌ه و ئه‌وی دی به‌لاته‌وه‌ ده‌بسه‌شتیکى لاوه‌کی، یان زۆر لاوه‌کی. گه‌بیشه‌تووم به‌وه‌ قه‌ناعه‌ته‌ ره‌هایه‌ ته‌مه‌ن و کات و هه‌ر هیتنه‌ بو‌ار و ماوه‌م ده‌ده‌ن بزانه‌م من چیم له‌ژیان ده‌و‌یت به‌گرینگیشی نازانه‌م، بزانه‌م ده‌روه‌ه و ئه‌وی دی چیان له‌من ده‌و‌یت.

ئیلته‌یزام به‌پروا هونه‌ریه‌کانی خۆمه‌وه هه‌یه، کولتووری تابه‌ت به‌خۆشم هه‌لبێژاردوو و کاری پین‌ده‌که‌م. هه‌ستیش ده‌که‌م کۆمه‌لگای ئیمه‌ چووه‌ته‌ ناو‌نه‌ریت و رابردوو، پتیه‌سته‌ ده‌ره‌پتندرت.

خو‌یندانه‌وه

شپو‌ازی خو‌یندانه‌وه به‌شیک له‌به‌های چیتزی له‌ناو خو‌یدا هه‌لگرتوو. سه‌ره‌نجام ئه‌م گواستنه‌وه‌ی چیتزه‌ش ده‌بیته‌ به‌شیک له‌رۆشنییری گو‌تگر.

شيعر وه‌کو ده‌ق.

شيعر وه‌کو شپو‌ازی خو‌یندانه‌وه.

دوويه كهن له يهك سهرچاوه وه پهره يان نه گرتووه.

وهكو دهق دهسه لاتی جوانی و بېرکردنه وه له چيژ دروست دهكات.

وهكو شيتوازی خويندنه وهش، دهنگ و جووله و هيماکانی دست و روخسار پوځی جوانی و بېرکردنه وه دهگپړن و وینه دروست دهكهن.

نه زموونی شيعر خويندنه وهی ناو هوځ و بهر مېکرؤفؤنم هه يه، بهلام شيتوازی خويندنه وه و دهنگ و جووله و هيماکانی دست و روخسارم پيوهندي خوی له گهل گوتگر ناوؤزيتته وه. نه توانینی گواستنه وهی مانا و جوانی له ناناگاییم دهجوولیت و مه وداکانی بېرکردنه وهی خؤم له گهل مه وداکانی چيژی گوتگر سهرچاوه دکانیان لیک نزيک بکه موه.

شيعر شوینی راسته قېنه ی گرتووه. چرپونه وهی چيژی کؤمه لگای کوردیش له شيعردا بووه ته ناوه ند. هيچ هونه رتيکی دی هيندهی نه م به شه پره ودهی چيژی کؤمه لگای نه کردوه. هه نديک خورپه ی بزروي ناخ هه ن، ره گزه کانی دیکه ی نه ده بی نايدؤزنه وه. ته نيا شيعر له باری درهوشانه ويدا ده توانیت بيانؤزيتته وه. نووسين و هونه ناراسته يان به ره و ژيان و چيژه، بهلام کردهی داهيتانی په تی، ستایشی ژيان نيسه له پينا و چيژ، تيروانینی نوئ دربارهی ژيان و چيژ ده خولقيتنی و دیکه اته قه ناعتهی مرؤث، مرؤقی نوپه خش و به خشندهش رازه کان ده دؤزيتته وه.

تپه راندن

به هيچ شپوه يهک پروام به تپه راندن نيسه، بگره پروام به گؤران و جيهان نيسی جياواز هه يه. تا ئيستاش نه متوانيوه پروا به وه بهينم «نالی»، «بابه تاهير» ی تپه رکردوه، هه روهها «گؤران» جهسته ی شيعری کلاسیکی به ته وای جن هتلاوه. ئيمه مانانیش خالی جيا بونه وهی ره هانمان له گهل نه وهی پيشه خو ماندا نابیت. دهقئاويزانيسه کی به هينز له نيوان هه مو نه وه کاندائاشکرايه و له وانهی دواي ئيمه مانانیش به رده واميی ده ميتیت. وا ده بينم هه ر پؤژ و رؤژگارتيک جيهان نيسی خوی به سه ر که سی خاوه ن جيهان نيسی رؤشکهر و هيمای هه مه چه شن ده سه پيئن. وهک چؤن هه مو وهرزيک به فراوانی سه يری ناووه هه وای تايبه ت به خؤی دهكات و ده يسه پيئيتيش؛ نه م ناووه و ايه شه کم و زؤرتيک کار يگه ری به بارستی خوی به سه ر نه شو نماي دره خته کان جن ده هيليت. نه وهی تيبينيم کردوه نه وهی پيش ئيمه ستوونی،

ژيانيان هينايه ناو شيعر و نه زمونيان کرد. ئيمه ستوونی و ناسوی و بازنه يی ژيان و خه يال و خه ومان هينايه ناو شيعر و فراوانتر نه زمونمان کرد و ده وله مه ندر ناساندمان.

نه وهی دواي ئيمه شه کؤمه لتيک جيهان نيسی زياد دهكهنه سهر قوناعي شيعری ئيمه؛ نه مه ياسای ژيانه و ده بيت قبولمان بيت. قبولکردنی نه م هه قيقه ته ناوه نديکی چه سپاوه له پروا به خو بوون و هه قيقه ت بينين.

پروژهی تپه راندن نيسه، زياتر خه ونديدهی پيکه يانی هيماکانی خؤم؛ شيعر ييه ت سيمای روونی گشت نه وه کانه.

دهقئاويزانی ده تگه يه نيت به فؤرمی رؤشن بيري و بېرکردنه وهی چالاک و ده تدره وشيتيتته وه. نه گهر رؤشن بيري ده قئاويزانی له گهل گیانی به هيزی رؤشن بيري دنيا نه هينيتته ناستی هه ست پيئ کردن، نه يتوانيوه له پيوهندي و گفتوگؤ و بېرکردنه وهی نه وانی دیکه ببيتته که سايه تيبه ک بتوانیت زانستی ژيان کؤيکاته وه. رؤشن بيري کيش نه توانیت ببيتته که سايه تيبه ک زانستی ژيان کؤيکاته وه، له ناو رؤشن بيري دنيا خه يالی باش به رپوه نه چوه.

له به ربزوننه وهی هيلی هونه ری ده توانیت له ناو رؤشن بيري دنيا نيشته جن بيت و له گه ران بؤ به رپه تيش چالاک و به ره مداربيت، خه سلته و ناسوی خو بوونی بدؤزيتته وه.

به هره

له داميتی هه ر ده قتيک، ميتزوويه ک تو مارکراوه. بلتي پروام به وه هه بيت نو سين هه لچوون و کاتی تايبه تيبه، يان به هره و سرووش ماوه يه کی دوورو دريژ به رده وام به شدار و هاوکارم بن له نو سينی به شه پيکه ينه رکانی دهق. له و ته مه نهی نو سينمدا که نزيکه ی چاره گه سه ده يه که به کامی دل له ناو سنوره کانی له هاتوچؤدام، راوی چهند ده قتيک کردوون. نه وانهی نو سيوشمن هيشتان له نو سينيان ته واهه وويه و نه گه يشتووم به دوا دارشتنيان. پرواشم وايه به هره و سرووش کار له ناماده بوونی نووسه ر دهكهن بؤ که شی خرؤشان، بهلام وهک هاندر و خورپه يه کی شارواه نه ک شتيکی به رپه تی و ته واکه ری بنيادی به رده وامي نو سين، له نو سيندا زياتر تيپرامان و خه ون و جوانناسی ويزدانی به پله ی يه کم کار يگه ری و به شداری به رده واميم ده دهنن، ناخی وريام نامادهی بنيادی به رده وامي نو سين دهكهن.

سهره تا کانی نووسین له هۆشپاری و یاداشت و خه وندا ناماده ده بیته، چاره وروانی کەشی نووسین دکات. له وانه به ئهم کەشه چیتیه خسه شکۆ و بههره و سرووشی نووسین بیته و بنه ماکانی بهرپوه بیته.

خوینەر

له ناوه وادی خویم به بوچوون و تیگه یشتنی زاهیدیک ژیانم ههلبژاردوه، شیعر هه لگری وزی ژبانیه. له ناو شیعریشدا ژبان دوو چاری نهسره وتن و هه ندیگ جهنگی پتیبستی کردووم. بو تریبه کانی روویه روویونه وه بهرام بهر ئه و مه ترسیبانه ی له له ناو چوندا ده بن به ههست، کتیبی ده گمه نن هه ول ده دم تیبیان بگه م، دواجاریش بیان نووسمه وه، ئه و ژبانم لا جوان و په سه نده، ههست و خه ون له ناو دهقی شیعریدا ده یکاته نامازه و ناخاوتن. له ناخاوتندا له خالی هاوبهش نزیک ده بیسه وه، یان ده گه یان به وه لامیک بو ناخاوتن. خه ون و یاده و هری له سیتبه ریدا به یه کتری ده گن و ده بن به واقیعیگ له واقیعه کانی بوون. له نیتوان په سه ندردن و په تکرده وادی خوینهرانی هۆشپار و خوینهرانی ناساییدا نووسین له کوئی خوئی ده دۆزیته وه. جیسا وازی نیتوان خوینهری زۆر و جه ماوهر ئاشکرایه. قوناغی شیعی کلاسیکی کوردی پر خوینهره، به لام جه ماوهری نیبه.

ئهو مشتومره له نهیته یی ئه و ده قانه به ده دست ده که ویت وه ک سه رچاوه ی چیتیه خش پتیبستمان به خویندنه وه یانه. پتیه ندیه کی دلخۆشکه ریان له گه ل موچرک و ته زوو و خویره ی شاراوه ی ناخ پتیک هیتاوه.

من یهک به باری خویم که پهستی دامده گریته و له هه موو دنیا بی ئومید ده بم په نا بو دیوانی «مه حوی» ده بم، ناماده م ده کاته وه بو گرینگیدان به هه موو بواره کانی ژبان. ژیان ده که مه فۆرمی گه یشتن به هه موو شته کان. هه ره هه موو ئاستیکیش ریز له ژبان ده نیت و هه ولئ به ره و پتیه وه دی و ئاینده ی باشته ده دات، هه ریه کیش به تیگه یشتنی خوئی چیتزی لی وهرده گریته. نووسه ریش له سه ر بنه ما و فراوانبوونی مه وداکانی زمان و هیتسته وه ی به زیندوویتی ئه و متمانه یه دی ده بیته خه ونیکی به دیهاتو له خه ونه وه ش ده ست پخ ده کاته وه. من خه ونم هه یه، له خه ونه کانددا ده ست پخ ده که مه وه و ده چمه ناو مه وداکانی بیرکرده وه و نووسین.

وشه

وشه ی خه ون و مندالی و مردن، بیتاگاییم ده جو لیتن و لام دووباره ده بنه وه. ده بیته له په ره سه ندنی خویناندا قسه م له باره یانه وه هه بیته و چوارچۆبه کیان بو بگرم. فهزا و ره گه زی ئه م وشانه دیدگای منیان دیل نه کردوه زیاتر به لای خویناندا به کیشیان کردووم، له ناو مندا ره گیان وربایه و به گه شه کردنم ناساندوون، که شه وه وان بو ئه زموونی خه ونیم، له شیعردا ئیلتیزامم به فهزای بوونه وه هه یه نه ک فهزا و ره گه زی وشه، بوون له ده قدا ده بیته شه پۆلی مانا و جوانی و شیعی بهت. شیعی من مه بهستی میژوو بیی تیدا نیبه دارشتنیکی بوونی و خه ونیه. کار له ناو خه ون ده که م بو دروستکردنی جیهان بینی؛ خه ون و مندالی و مردن پرسپاری ئه زه لین به دریتزی میژوو، نه کراوه وه لامیکی ره ها بو پرسپاره کانی ئه زه لیهت بدرینه وه، هه ره وه لامیکی ده بیته وه کۆمه لیک پرسپاری دیکه. دووباره نیاز و که لکه له ی گه ران و دۆزینه وه گه رم ده که نه وه. ده مانخاته به رده م نازادیی ده رپرین، خه ون و خه یالمان ده جو لیتیت. ده کریت ئه م پرسپاره دوا بخریت بو دوا ی کۆتاییی زه وی، یان دوا ی دۆزینه وه ی بزهی مۆنالیزا و به ختیاری تا هه تایی. پروا به به ختیاری تا هه تابه کاریگه رترین و به پتیتترین ناوه رۆکی میژووی گیانی پتیک هیتاوه.

لایه نگر

به لامه وه گرینگه هه موو ئاستیک بیته لایه نگری ده که کانم، یان نا. به های سه ربهستی شوینی نووسینی له جیهان دۆزیوه ته وه. به ته وای مانای سه ربهستی، سه ربهستی له جویری بیرکرده وه و هونه ری نوئی و چیتزی نووسین بو خویم دا بن کردوه. سه ربهستی له ناو هه ستیاری نووسین ده توینمه وه. که سی دووه میش به هه مان سه ربهستی بهرپوه ده چیت، منی وه ک نووسین به لاهه گرینگه، یان نا. ئه و قه ناعه ته شی لا ویتا ده که م به هه موو توانای گیانی و هیتزی ئه قلیمه وه نامازه کان به ده رپرین و ناوه ندی به ره مه هیتان ده گه یه نم. باریکی گیانیش له ناوه ندی نووسین چیتزی هاندانم ده گه یه نیته پله ی توانه وه و تیکه لا بوون به زۆر تیک له شته کان. هه ولیش ده دم ژبان چیتزار و به جوانی په یوه ست. به خزینمه گیانی ئاده میزاد. ئاده میزادیش بگه ریتنه وه باری یه که مین فرین. جوانناسی هاوبهش و رۆشنا ییبه کانی ناو ده ق ده که مه هونه ری

لیکدانه وه و تیگه یشتن بۆ په خشی کردنه وهی رۆشنا بییه کانی خه یال و نه ندیشهی وه رگر. وابهستهی کولتوری پر چالاکیی کوردیم. ئەو کولتوری پێوه ندیی به هههه موو کۆمه لگاوه ههیه، به رههه می هۆشمه ندییه تی. که واته ئیمه ناوه رۆکی گشتیی کولتورین. تیکۆشانیکی سهخت ده کهم ناوه رۆکیکی دهوله مه ند و به فهریم.

کولتور بهو باره زیندوو هی خولقاندوو یه تی، به ناوبانگترین جووری ده برینی رۆشنبرییه. تا پاشه رۆژیکی دووریش ههه بهو شپوه چالاکی ده میتیته وه. مامه لهی من له گه ل نووسین مامه لهی ئیمانداره له گه ل خوا و سه رچاوه. خوا و سه رچاوه ده بنه پرسیار و گفتوگو، پرسیار له بوون و نه بوون و شوینه زا. دوا جاریش ده مه ویت بزانه ئه و دۆزینه وانه چین که پێیان گه یشتووم، پرسیار و گفتوگو مان چون بوونه ته یه کانگیر بوونه وهی ئاسۆکانی ناوه ند. نووسینیان لپوه درێژ بووه ته وه.

شیواز

جوانیی له سادهیی و قولیبینی ده خولقییت. لیتیش شته ساده کان له ناو ده با و دلئ جوانیی تیدا هیتور ناکریتته وه. به شیک له هه شتایه کان له بنیادی قولی ته موژ کارم کردوه، ته موژ له ئه نجامی جوانیی زمان دروست ده بیت، لیتیش له ئه نجامی بنیاتی رووکه ش و هه لهی زمانه وه.

نمونه بیزمانیک ده چیتته لای مرۆقی، داوا یه که ده خاته روو. بیزمانه که لای خۆی مانا و لیکدانه وه یه کی بۆ داوه که ی هه یه و ده زانیته چی ده ویت، به لام له به ره وهی روویی زمانی نییه، ناتوانیت داوا که ی له به رامبه ر بگه یه نیت.

شاعیر هه ن روویی زمان و جیهان بنیان نییه له ده روون و ههستی داخراوی خۆیان مانایه کیان بۆ نووسینه که یان داناره، به لام ناتوانن ئه م مانایه یان به شیوازیکی روون له به رامبه ر بگه یه نن، لیتلی ئه م نه گه یشتنه یه. ژیان خۆی پر له شیوازی گۆران و جموجول ته نانهت رهنگی سروشتیش گۆران له خودی خۆی په روه رده ده کات. درهخت له پارچه زه وییه کی بچوو که که شوه وهی نه شوئا وهرده گریت هه موو سالتیکیش گه لاکانی خۆی له ناو ده دا و هیمای روون و شیوازی گه لانوییه کانی ده کاته کرده وه یه کی راست. یه ک شیوازی له ئه زمونی خه ونیدییه ویتلی دۆزینه وهی ژیان به پیت ده سه لاتدار نابیت. مانه وه و کارکردنیش له ناو شیوازیکی تانویزی داهینان هه لده وه شیتیتته وه، هه موو سه ره خۆیی و ده سه لاتیکه که لکتیشیش زهوت ده کات، گیانی به رده و امبوونیش

داده زینیت. ئەو شیوازی له ناوه راستی هه شتایه کانه وه ئه زمونم کرد، هه ولم دا له و ئه زمونه دا کار له ناو مانای زمان بکه م و مانای باهت بریتیم.

ئه زمونیک بوو ویسته هونه ری و که لکتیشیه زمانه وانیه کانم تیدا پیتشکیش کرد. دوا ئه م پیتشکیش کردنه ش خواستی گۆران له ناوه وه هه ژاندمی هه ستم کرد کاریکی دیکه هه یه بۆ کردن، دنیا یه کی دیکه ش هه یه بۆ بینین و شیوازی ژیان. کاتیک ریکه به خۆم ده دم ئه زمونیک واز لی بینم و سه رگه رمی ئه زمونیک تریم، دیاره وه ک ئه زمون گه یشتوومه ته دوا ناستی و لام ته واو بووه، ئه گه ر له ناویشی بێنمه وه دوو چاری خۆ دووباره کردنه وه دیم، خۆ دووباره کردنه وه ش که شی نووسینم له به رچا و داده خات؛ هیتی خود و رسته کاریگه ره کانی مرۆقی نوییه خشیش بۆ جوانیی و ژیان بی کاریگه ر ده کات.

راگه یاندن

راگه یاندن که نا ل و ناوه ندیکه خزمه تگوزاره بۆ کرده ی رۆشنیری. له ناو رۆژنامه وانیی کوردیدا گه یشتووم به ئه زمونی به پیتی زۆریک له نووسه رانی کورد و سوودمه ند بوویه به بیروبوچوون و فۆرمه کانیان. له لایه کی دیکه شه وه هیتندی له به شیک له رۆژنامه وانی به ناهه ق ده رباره ی من نووسراوه، هیتنه به هه ق ده رباره ی ئه هریمه نه نووسراوه. سه ره رای ئه مانه ش به بی هیچ هۆیه که به مه به ست و هه له ی ئه نقه ست ناوم له لیکۆلینه وه و چاوپیکه وتنه ئه ده بییه کان ده سه رنه وه. به شیک له رۆژنامه وانی کوردی هه ولئ تیدا دراوه هه قیقه تی شیعی من بشیتیتیت. له رۆژگاری ژیاندا ئه وانیه له چیتزی باوه وه ته ماشای رسته کاریگه ره کانی ژیان ده که ن تاوانکارن، نویتیه خسه کانی ش قوربانیی ئه و هیزه بالاده ستانه که تاوانکاران ده جوولین و ئاماده یان ده که ن بۆ به جیهیتانی مه رام و تاکتیکه سیاسییه کانیان، دیمه نه ساده و کاریگه ره کانی ژیان وهرده گرم به تیکه لا وکردنی فۆرمه کانی گه یاندن چه ند ناستیکه زمانه وانی شیعییه تی تیدا ده که مه ستونی تایبهت کردن و دره وشانه وه. وه ک ده قی به ئه ده بیوه ده یخه مه به رده م کۆمه لیک نیشان و پرسیار شته ساده کانی به رده وام له سرووتی تایبه تی و دانایی له ناو خولقاندنی نووسین زانیاری ویتدانی و گه رمایی هه سه کانه، بوومان له ناو خۆیاندا له پینا و ناینده ی باشر به رجه سه ته ده که ن تا له ژیان کاریگه ری و کرده وهی خۆیان نیشان بدن.

تیرامان

بیدهنگی پیتوهندی دیکه له گهڼ ژبان ددوژیتتهوه، پتوهندییه ساردبووه کانیسی له گهڼ واقع زیندوو دهکاتهوه. هندیک شت له واقع ودرده گریټ له بیرکردنه وی ریکی دهخاتهوه و ناماده ی گوتنی دهکات. پیکهاته ی سرووتی که سایه تیم له نیشته جیبون له سهر زمین بۆ خوگونجانندن له ناو سهرچاوه کانی ژبان وا هه لکه وتووه. ناخاوتن له ناو دهق دروست دهکهم. له قسه کردن خودی ناماده کراو دپته پيشه وه، له ناخاوتنی ناو ده قیش نه فسوونی خودی وربا و هوشمه ند. نه گهر زور بدویم تیرامانی ناوه دم ده کوژیت و بنیادی ناماده بونی به رده و امی نووسینم ده شله ژن؛ نه فسوونی خودیشم به تال ده بیت. زور دوان ته نیا بۆ که سی سیاسی گونجاوه، بوار بۆ گفتوگو له گهڼ نه وی دی دروست بکات، نووسه ریش بوار بۆ تیرامانی تاکیه تی و ههسته کانی خو ی دهسته بهر دهکات. خو م به تیکه یشتن له کرۆکی رۆژگار و بیباکی گرتوه، پرۆژه کانم به هوی زمانه وه پهره پی ده دم، نازانم نه وی نووسیومه باشه، یان نا. به لام به و راستیه گه یشتموم پیتوسته له هه ولی تیرامان و بیدهنگی به رده و امدابم.

بیدهنگی لای من مانا قولنه کانی خهون ناگادار دهکاتهوه و پرسباری ژبان و بوونی هه یه .

گفتوگو

هه میسه خو م له گفتوگو و دیانه رۆژنامه وانیه کان به دوور گرتووه. نه و دهسکه وتانه ی له بوازی شیعروه به دستم هیناون، ده کرۆ بکرینه جیگره وه ی هه موو گوتن و نووسینیکی دیکه. هیچ نیازیکی گوتنیشم نییه له دیانه رۆژنامه وانیه کان بیکه م به ناوه ندی ده رپین و درکاندن. هه موو ساته هوشباری و نهیسی و درک کردنه کانی تانویۆی نووسینیان چیسوم له هه ناوم خو یان راپسکاندوو ته دهروه له دهقه کانم درکاندوو من. خو ته رخانکر دنیشم بۆ دهق به لاوه گرینگ و ناوه نده. دهق پتوهندییه کان جوان دهکات، فۆرمه کانی دهروونیش دهگۆریت. سه ره تا شته گشتیه کان ددوژمه وه. دواتر گیانی بزپوی شته کان ده نووسمه وه و ههستی تیدا ده خولقیتم.

نووسین و قسه کردنیش ده رباره ی شیعره به کرده ی دۆزینه وه تی ناگه م زیاتر گواستنوه و گه یاندنه. هه ول ده دم خو می لی بپارێزم. له گهڼ نه وهش له هه موو بابه تیک پتر تامه زرۆی خویندنه وه ی دیانه رۆژنامه وانیه کانی شاعیرانی به نه زمون و ژینامه ی

که سایه تیبیانم.

تیروانین و زور وردبوونه وهش له شیعره ده مانباته وه بۆ سه رده می له دایکبوونی یه که م مرۆف، نووسین ناتوانیت ده رباره ی یه که م مرۆف پرسته به ک به هیز بکات، ته نیا له رزه ی گیان ده توانیت له ناویدا وردبیتته وه و بگات به باری تیرامانی یه که م مرۆف.

تشرینی یه که می ۲۰۰۲ هه ولیتر

ئەلف و بى

ئ

شوپىن

ھەولتېر دەسكى نىكلى دەرگاي
بەھەشتى بەكەمىنە
كە خوا تېپىدا پەلكەزىپىنە ھەلدایە ئاسمان
دەنووكى رازپۆشى حاجى لەقلەق
كلىلى سىندووقى پىر خىشل و بەختە
بلىتى وابىت
ئەگەر ھەزەت كەرد
گرى لە دلت نەھىلى
ھىلانەھى لوولدرای مەنارەھى خانەقا
باوھەرت پى دەھىتى
گەمە توانا و پىپىستى سرووش وەرگرتنە
بۆ ئەوھى بتوانى بەسەر پەپژەوھ
كېبەركىتېت
ھەنارت لە دەست بەرنەبېتەوھ
قەلا بالندەھى لى پەبدابن
خالىش نەبېت لە ھەتاوى
خانومان و گيانى دلگىر و گەرمى
خۆ ئامادەكەردن بۆ

مەلەوانى و رۆيشتن لەگەل يار و ياوھر
بەناو كنىرى بۆنداردا
كە جوانوويەكى پشت نەگرتوو تېپىدا
لەگەل سوارچاك چاوشاركىيەھى

ا

ئادەم

پەنجەرە
لەسەر پىستى گايەكى دوو رەنگ پشكوتووه
كە سىپى زۆرتەرە لە رەش
ئەو بالندەبەھى
خوا پەنجەكانى خۆى كەردووه تە پەپ و كلاوى
ھەموو شتەكانى بەو بەخشىنە گەرم كەردوون
لە ناخىدا خەرىكى نوپژە
رازەكانى ھەلدەبژىرى و دەروونىشى روون دەكەتەوھ
ھىلكەكانى لە ناو چاوم دادەنېت
پىلوومى لەسەر دەنېشى
لە ئىستادا دەترووكىن
بەدلىبايىبەك كە جىھان دەكات بەدۆستى خۆى
ھاوارىك لە ناوھراستى ئاسمان رادەوھستىت
ئادەم ئەھى ناركىشى ھەر ھەموومان
ئاسمان لە چاوى پىر ھەستت ساردترە
ناوچەوانت
زەوى دل و ئەشق و خاوەنى ھەتاو

ب

حهوا

خه ونیکی جوان بوو
ژیانینی
ژنیک پروگهش و شاد و لهش ساخ
دهنگی بارانی دهناسی
به تهنیشت کوشکیکی پر نه فسوون
که درهختی زوری به چواردهوری وه ستابوون
به ته وای هیزی قاپیه وه هه لدهات
بوچی نه وها هه لدیتی نهی دایکی
سه ره تاکان و کاروانی راز و یه که مین پهنگ و دهنگ
به کیژی خوا ناودار
گولای لی ده پزا
پیاویکی به بهخت
بونه کانی برده وه ناوه خنی گوله کان
ناومالی مرۆف خه مالی له تاسه
نه گهر خور ماله که می له خویدا نقوم نه کرد
به مؤمیتک رازیم

ت

باوکم

له په نجه ره ی خواوه
دهنگ هاتنه بو شاییی ئاسمان

وچانی له ناو نیشته جییه
له شه وه کانی که باوکم ده یویست بگاته زوی
لایتی ئوتومبیلی گه شتوگوزار
کۆمه لیک وشه ی خورپه داری
رژانده سهر خوانمان
به رو بوومی هه زاران چاو
له روومان رووا
زهبری زستان چیمه نی دلمانی خوارد
چاوی چالی تاریکییه
ده زانی خه لک له تهنیا پیدا
هیچیان لی روونادات
له دیده نییه کی هیدی و هیمن و دلگیردا
تۆم هاته دهست
نه ی پاکیی خۆم و خوا و ته می گهرمی به هار

پ

دایکم

داوای له یلوکیکی کرد دایکم
خولیاکانی باوانی برینداری
له ناو بخاته ئارامییه کی
پر نانی گهرم و به هاری فینک
ببینیت
سه به ته به ک کوارج
له سهر گۆرغه ریه کانیان چه تری هه لداوه
دارتاش نه بوو

لکيک له دره ختيکی گه وره ته ماشای کرد
ده چمه ژير پيلووی رووباریکی زه رکه فته وه
به پشتمه وه به

ده روم

تا هه والی خوښ له دهنوکی تیترواسک ده رژی
بو ته وهی چلچرا و په ننگه ستیره
له هه موو شوپنیک

یارمه تی بن بو خویندنی بلبل و لیدانی دل
پارچه زه و بیه کانی دواي بوومه له رزه
ده گه رینمه وه دؤخی خوئی

حه ز ده کم سووړی خوینی ماسوولکه ی خوښ بی
به رامبه ر کانیه کانی دانیشین
هه موو شتی کمان به بیبر دیته وه
ئاویش به ده موچاوی
ته مبه له له خه و ماوه کان ده پرژینین

ج

وینه

مردوو له ژیر خاکی داگیرکراودا
نه وه کانی به رؤشنی نایه نه خه ونی
به به رچاویه وه ناوه کانی به دلته نگی ژاکان
وینه ی خزمه نزیکه کانی له ژووری دانیشتن
حه زیان چووه ته خوار دنه کانی
له سه ر میز جیمان
میوه هه راسانن و چاویان ده فری

ده سستی شووشه یی شوخیکی به خته وه ر
به رتزه وه نه هیلتی ره نگیان بروا
په لکه کان بخاته کیسه یه کی نایلونه وه
هیلکه ی ره ننگراو بیه خشیتته وه
ره ویک نه سپیش
چاوه زاری ناوچه وانیان
به خونای قو په نه گیا به هیز بکن
خه یالیان نه شپوی

ح

سروشت

خوړ سبه یان ناسکه
رازی یارانلی له ده سستی پر میهری ناوه
ویرد ده خوینی و به نیگا سوز ده کات
نیوه رویان ده موچاویکی
توندوتیژ و شه پقه ی سیاسه تی له سه ره
شه ق له ده وروده ری خوئی هه لده دا
وینه ی سه گیتی ددان که وتوو
به دیار نیسکه وه داماو
جیتی به زه بییه
هیچ شتی کیشی لی روونادات
خاسیه تی مروقی پارا هه لی ده سووړینی
رسته کانی ریکوپییک نین
په یزه ی ده شکتی
بچووک ده بیته وه
له رنوکی له رزبوی پلینگی یه خسیر ده کوژیتته وه

خ

ههله بجه

گروگالی خالخالۆكه
 قوول تا ژيان
 بئ گهرد تا خوناوی مانگی یه که می به هار
 سیبووریبه بۆ مندالبوونه وه
 له بئ پهروایی پیوسته رفروشییک
 موچرکیکی سارد
 به پرووناکایی شار تیپه پری
 سهیری بوونکه په نگاورهنگ ده چیتته وه
 ناره زووی به تین
 وهک دووگوردی نویتژ
 له ناوچه وان پاراو ده بیته وه
 پیوهندی به گیانی مردووه کافمانه وه ده کات
 کار و کرده وه و توانایان ده ناسن

چ

ئه نفال

ته خته ره شیکی هیچ لی نه نووسراوه
 ده وروربه ریش پر له خورپه ی هاتن
 ده چنه ناو ناخاوتنه وه
 ژیان ناسک ده بیته وه
 به ته وژم و گهرم
 وهک ماچی جه ژنی دایک

کاتیش رهنگی له بیر ناچیتته وه و ده گوزهری
 له کوپوه هاتوون
 دوای ناسین و په راندنه وه ی
 زه مبیله یه ک میوه ی نایاب
 پیوه ندیمان به یه که وه کردووه
 نه مسهر و نه وسهری نیوانمان تاسا بوو
 به زهرده خه نه هات
 سه ره تاکانی ده ستپیکردن
 بوو به فانوسییک
 له ناو ده ستیکی دلخوشدا

د

سه رچاوه

لوچی تووره بی ناوچه وانی مندال
 یاسای پر زه بروزهنگی ولاتییکه
 په ریشان به دهستی دراوسی
 ده مانچه ی بئ دهنگیش فه رمانره وا
 جوانی دلّه به تاو و گور لی ددها
 بیر له ئامانه ته کانی سه رچاوه ده کاته وه
 خانمیک کی ده مودوو به مۆسیقا
 کاژی هه تاوی تاڅگه بیوشیت
 خه زینه ی زهوی بکاته ئاوازییک
 هه لیداته ناومان
 دوو باره ی بکه ینه وه
 ناو له هه موو

بۆنە خۆش و عەودا ئىيە كانمان بنىت
له مەرجانى گوارەى كىژىكى گۆرانىيىژ
ئامانە تەكانى سەرچاوە وەردە گرینه وە
كە قاقای سروشتن
كتىب دەنووسرىن
مۆزە خانەى دەولە مەندىش دەكرىنە وە
دەستنووسم هەن و كۆمە لىك
كە لوپە لىش بۆ پىشكىشكردن

ر

هیل

هیللىكى پەمبە بەناو دیوانم كشا
سوورى سربە وە
رەشپىش
و نە وشە بى شپواند
قاوہى دلتود
تە ماشام كرد دار بادەم
له ئە فسوونى ئاوتىنە دا دەتوانىت
پرچى ئە و كىژەى له ژىر سابات
له جۆلانە يە كدا خە و تووہ
نقومی رەنگ بكات
بە خىتوكەرى ئازەلە كىوى
نامەى سىبەر و رووناكىبى بەكراوہى گە ياند
رەنگ دیوان نىبە
له دیوان دەچىت

و

كاتزمير

پەنجەرەى بلىت فرۆشتن رووناكى لىى دا
رېزەكە تەواو وە رىانگرت
سالۆنى چاوەروانى هەواى خۆش
كىژە سەرپەرشتىارەكەى
دوكانى بچووكى ناوى
پاكەت و شخاتە و شىر و قاوہى
بەخەندە يەكى بەنازە وە دەفرۆشت
كاتزميرى هەلواسراو
هەموومانى خویندە وە
له چركە يە كدا ئامادەى كردين
بەقادر مەى فرۆكە كە دا سەر كە وتين
كىژى ناو فىلمە كە م تا دواى نە بىنى
يارى بە بۆىنباخى گول گولى
دۆستەكەى بپه وودە بوو
يان بىزار و كەمدوو
چاويلكەكەى خستە ناو جانتا دەستىبەكەى
له سەرزەنىشتكردى بى دەنگ نقوم بوون
ئەرى دەفتەرى ناو نىشانە كانم له كوئىبە

ز

یاداشت

سالی تازه

لۆچیکى خسته ناوچهوانى بهختى خانووهکهمان

ئه مېش تهباى ئيمه

مانگ له كزى و دره وشاوهيى و ئاوابوون

سه رنجى راده كيشيت

دواى تاويك له ناو دهچيت

كهسيك خوئى و خيزان و منداله كانى

له ناوى گورانى له پيشوازي پيچوونه كان

به گوئي نهرمه با دا ده دن

كوژراوى نويز

دوا ديري ياداشتي له سه ر پهلكى گويزى

به ردهم سموره يه كى به هره مهنه به چاو دهنوسيت

تكايه گه وره مهن

موسيقاي رسكاوى پرومه تى گورانيبيژه كان

ده گوازيتته وه ناو شه ميى باله خر وشاوه كان

شه رى دوو په پولله گو تيان گول نه شقه

تاج به سه ر گورانيبي به پاله وانيه تيبى ناشق

ز

ئاوينه

خانئى مال

قه ره ويلاهى منداله كان پاك ده كاته وه

پارچه ئاوينه يه ك بو ئاسمان هه لداوى

پيخه فى به سه ر بلاو ده كاته وه

پارچه يه كى ديكه هه لده دا

كه تيرخه و بوون

با پيرى ئه ستيره ناسمانى

له ده موچاويكى پر راز پيشانداين

ئاوينه زه وييه كى كراويه

ئاينده ي لئ تيكناچيت و هه وئى مانه وه ده دا

س

كه مانچه

له ده م كيتلگه ي برنج

هه موو شتيكمان له به خششماندا كۆكرده وه

له ئاگرى ناز و مورووه پزاوه كانى خوش ژباين

به رامبه رمان قوژاخه ي په مۆ

بيرى له دوورى و نزيكى بوئه خوشه كانى

دلى ئيمه ده كرده وه

بكرتته وه يان كوچ بكات

په نجه مان به سه ر ژيبى كه مانچه وه

خوبتی بووه چیتزی هونه رهنندی شیوه کار
ماین جوانووی برده سهر ناوی راهینان و ئاسووده بی

ش

بهراورد

دهروونی پر پروبه پروبوونه وهی که له شیر
بلندایی پۆینه یه تی
پرووناکیی ناوه راستی ئاسمانی جیهیتشت
نه یزانی خۆی به چی بهراورد بکات
پردی فهرامۆشی هیچ که سی به سهردا ناروا
نهینیه ک بو بوون ئاشکرای کرد
هه ورپکی ناوچه وان گهرم
دوا شه پری له گه له نه مری ته واو ده کات

ع

داوا

باران به ئاره زوو یه کی به تینه وه ده باریت
زه ویش داوا ی هیچی نه کردوه
ئه م چاکه له خۆراییه چیه
گۆرانیم بو لیموی
به لکه وه شووراوه ته رخانه
بیر له پیش که وتنه خواره وهی ده که مه وه
زه وی دلخۆشه به سه ری تیبپه ری
به رو بوومی خۆرسکی خۆی
به تاسه وه پیشکیتشت ده کات

غ

کرانه وه

خانگی مال و منداله کانم نوستیوون
پیخه فم به سهردا ریکخستنه وه
سییه کانی ژووربانیشم والا کردن
دهرکه وتم
له ریگا با گه مه ی له گه له بوون و هیزی مرویم ده کرد
گه مه ی منیش له گه له ئه فسوونی نه و
نیوه ی زه ویمان
بو خۆمان برد و له ره خسینی میوه نیشته جی بوین
با پیش هه موومان
ماله کانمان پر ده کات
له خه لاتی گیتلاس و هه لووژهی تازه به ئاره زووکه وتوو
کیتیه به میوانداری با
دلی چالاکتر لی ده دا
کووپه شی لیوپیژی شه رابی خودایی

ف

گه نجینه

له له خۆبردوویی گوفتاری شایه د
په رده کانی گوئی شه وقی له سه ر ده پژی
پشوویه کی هه ستیه
رژانه ناو له خۆبردوون

ٺه و هاو ده نگیبانه ی
 له لیو دهنه گه نجینه ی شار
 ده نگیکه ده نگیکی دیکه ده بیته هاو ده نگی
 سوژ کهرت ناکری
 سه داش یادگار بیه ده گه ریته وه
 سروشتیش دوای چاو کویر بونی جان وه
 هه مان رازی هه بوو
 چی به په نجه ره دیتنه لامان
 سوژ و سه دا
 له پشت شووشه چاو پروانن بینه پشتیوانی
 پاشماوه کانی جوانی
 که نانی چوله کهن

ق

چاو

ته مهن له ساله کان نقوم بوو
 له که نار ه ترسناکه کانیدا
 نه وه یه کم پیوه ندیی کرد به پروناکی له ناکاو
 قهره بالغبی سروشتم خاو کرده وه
 بو هه میشه خوام له شوین چاوم دانا
 گیاندار ی دهنه و کدار هاتنه ناوی
 ته مبه لیمان وهک جارن په روه رده نه کرد
 بی بهرد بو فریدان هه لفرین
 به شداری چالاکییه کانی ئاسمان ده که یین

ف

سیو

رۆژنامه فرۆشیکی گه رۆکی
 په ریشانی دهستی نه خوشتی
 پارهی هینده هه بووایه
 له پشتی دهستی جیبی ببووایه وه
 پرچ و سمیلتی رهنگ کار بیه کی پر له نه فسوون
 وهک لافیتنه کانی
 ببوون به دیوار به ندی قه لا
 که مهرگی نه میان دوانه خست
 نه ی بوو یایه
 پرچ و سمیلتی وهک شیر ی
 سه ره که فی چاچییه که ی مه چکو
 له نه شقدا سه رگه ردان
 ده بووه مژده کانی سندووقی پوخته ی شار
 جغاره که ی ته واو بوو
 فریبی دا
 په نجه ره یه کی کرده وه
 ته ماشای مالی خوژی کرد
 شه ری لاله و چه لور رۆژیان راگرت
 هه وال له ناو خویناندا ده تویننه وه
 به چاوی کراوه
 له ناو لاپه ره کانی دیوانی هات یان نه هات
 بووه بی دهنگی هه تاو و لیوی سهوز بوو

له بهرزايبییه وه
سیوئیکی غلۆر کرده وه ناو ئاوی پروون
چاوی گه وره بوو
ته ماشای هه موومانی کرد

ک

شه قام

دهنگیکی ئاشنا شادانه
گیانی کرده
ناونیشان و بهرده نووس
له جامخانه ی کۆگای جلی تازه
سه داکان به یه کگه یشتن
تراویلکه
له شه قام و دوورپیان و سی ریان و چوارپیان
که وته شه پۆلدان
رووناکی له نیتوانه کانیاندا باری
پشووی درپژی جهنگاوه ره
نازی شه قامه پهرتوبلاوه کانی
له ناوه ندی شار دهرچوون
هه تاو زیاتر
زه مینی ته ری خه و ئووی گهرم کرده وه
ههنگاو وریایی له چاوی دۆزینه وه چاند
گه شته وه رانیس گه پانه وه
ناو چرکه به ختیار بیه کانی فه رامۆشی

ک

خوین

خوین له له شمددا چه شنی زرمه ی تانگۆ
هه لیستاندمه بهر ته خته پرش
بو ئه وه ی قسه یه کت
بیته دهنگویاسیکی نایاب
دهسته کانت له هه واری پروون هه لڤخستوه
باسی خو ی ده کات
دیکتاتۆر و داپلۆسیپنه ر و له ناو بهر و جاغیان کهوت
ژیان به ته نیا بو ئیمه مایه وه
له سه ر شاخیکی بهرز
مالمان گه وره ده کهین
تامی میوه کان له کتیپی چیشته لیتان
لیک ده ده یینه وه
خۆر جار تیک به ده وری دلنیایی ده سوور پیته وه
لا ده داته مالمان
چیشته تیکمان له گه ل ده خوا
باران نه رم نه رم
به سه ر مراو بیه کاتمان داده باری

ل

ئافرهت

چاۋ تەمبەل بوۋە
 كىلىلى مال بەزەحمەت لە گىرفان دەردەھىتەم
 ئافرهت ئەى سىۋى گەبىۋو
 ھىتەد دىكتاتورى
 ھەموو رەنگەكانت
 لە چاۋى قاۋەبىت بىن ھىز كەردوۋە
 لە پەلكەزىپىنەى ناۋ دلى خوادا پىر رەنگىرى
 من بەشوتىن قاۋەبىبىۋەم
 لە شوتىنكەۋە دەستپىدەكەم
 پىپىلىكانەى ئومىد
 بە وپىنە و بوۋمەلەرزە نابەستم
 چاۋى كەلەباب خاۋىنە
 بەرەكەت رۆشن دەكاتەۋە
 تاجى پەرى پەرى لەسەرە
 لەم ژيانەدا نازانم بەچى دەبم
 عەزىيا دەكوزرى يان
 شەقىك لە فتبۆلەكەمان دەدات
 دەبىھاۋىتە دەرەۋەى گۆرەپان

ن

بۆنە

سوپاس بۆ گۆلى بۆنەكان
 ئەو گۆلەى لە يەكەم رۆزى لە داىكبونم پىشكىشەم كرا
 ئەو گۆلەى لە يەكەم رۆزى چوونە قوتابخانەم
 ئەو گۆلەى لە يەكەم ژوانى دلدارىمدا
 ئەو گۆلەى لە بالاۋكردنەۋەى يەكەم شىعەرمدا
 ئەو گۆلەى لە چاپكردنى يەكەم كىتەبمدا
 ئەو گۆلەى لە رۆزى زاۋاپەتەم
 من لە ژيان بەردەوامم
 سوپاس بۆ كۆسەكانى لە بۆسەدا
 گوللەيان ملەكەچى سىمىرخى رژاوم كرا
 ئەسپەكەم بەرپىگاۋەبە
 خرمەى نالى
 كەۋانى مانگە و دەكرىتەۋە
 مۆسىقاژەنەكانى
 پەلەى خوتىن بەجلوبەرگىانەۋە نىبە
 پەيژەى سىرۋدى سىزىفى لەبەر دەنووسن

م

بەردەۋامى

سىزف لە خۆشەختى لە داىك بوۋ
 بنار بەنرخترىن شوتىنى
 پىشكىش بە بەردە دلخۆشەكەى كرا

قورتايي چاو
 چاوهرواني پهيماني چاخي دلنياييي تاقى كردهوه
 سهركهوت
 لوتكه قوربانويه
 لاولاو تيبدهتالي
 ئهري ئهوه هممو مرواريبهت له كوئى داباراند
 له گولوى بيرهوهري
 گرینگ نيبه
 برين و له له نجهى ئهسپى گاليسكه يه كدا نقوم بين
 گه زويه ك بهسه بو خواردن

بو ده فکردن ده شيان
 خهون و وهرز و شايي و ياد
 به فراوانى ههوشه توپ ماندوو ده كه ن
 شا و وهزير و پياده و فيل و ئهسپ و قه لا
 له تهخته ي دابه شكراودا دوشداماون
 قاچيان له سهر كامه خانه جووت كه ن
 ياربيه كان گورانين
 چى غه مگينيان ده كات
 به يه ك بينين هممو شته كان له ناخى مه سپح ده كه نه پرشنگ
 ريگايه كيشيان هه يه پييدا گوزه ر بكه ن

ن

مال

ميتزى نووسينم داخست
 شير و قاوهم خسته سهر ناگر
 رهنگى گلويى هه يوان گورا
 رووناكيى مانگ
 له چاوى سموره ي ناودار به هيتى داستانسازتر
 خانى مال
 خوانى كرده باخچه ي حيكايه ت
 سه كو خوڤ و ته رتر بوو
 بو ن و به رامه ي نبوان ژن و ميترد
 مهست وهك پرچى كيژان
 به يه كه م بارانى سال
 جله كانى دواى گه رانه وه له گه شت

و

جابلقا

شارتيك خوئى به تال كرد
 له ئايين و ئايينزا
 به ناو بو سه ي تارماييه كاندا
 هات و باخى دروست كرد
 مومي كرد به له شكري پاراستنى
 رووبار له سهر گه لايه كى به نازى
 ميژووى بو هيتنا
 دانيشتوانى خه ميان فه راموش
 ئوميديان به ئاسمان
 پوچ كرده وه و هاتنه وه ناو زهوى
 جوانيبان له دلويه شه و فميكي گهرم بو تكا
 دلنيايي خسته نانيانه وه

بیستان

شہ قام بونیک کی خوش دہبہ خشی
 درہ ختہ کانی گوپکہ یان پشکوتوون
 ناراستہ ی چاروگہ ی کہ شتیم وەرگرت
 قول قول دہ چمہ ناو کوچیک
 لہ پەر ورا و لیکدانہ وہی چوونہ راوی
 دہریاوانہ چالاک و ہیمنہ کانی دہروونم نقوم دہبم
 سہریکیش لہ بیستانی
 گیانرؤشنی باپیرم دہدہم
 سیبہری دہستی خودا
 دہبیتہ کہ پری نارمووشی
 شانہ ہہنگوبنی لہ بہردہم دروست دہبیت
 بہ زہردہ خہ نہ وہ دیتہ پیشوازیمان
 کہ رویشکیکی خہ نہ یی تیدہ پەرئ
 دہمانسپیریتہ بیرکردنہ وہ
 لہ بوون و بہ خشندهییی سروشت

فرین

دارتووی حہوشہ
 دہرگای ژوورہ کان دہکاتہ وہ
 گلریش تینی گہرمی بلاو دہکاتہ وہ

لیی نزیک دہبہ وہ

دہستی چہند نہرم و تہزوو بہ خشہ
 پره لہ کاتی دوزرایہ وہ بو بالندہ و راہینہری فرین
 بالندہ لہ شاری بہ ناوبانگ
 تامی ناو دہناسن
 موورتکی ناوچہ وانی شہ قام
 چہکی بانکہ کانہ
 پیکہ نین بہردہ وامہ
 پیکہ نینیک تہ واو لہ داب و نہریت نہ چوو
 مندالہ کان خاموشانہ
 لہ ہاتوچوونی سہدہ کان نقومن
 خانمی مالیش راخہری
 تہختی نووستنی پیچایہ وہ
 ریکہ یین
 رینگا گہنجینہ ی جوانیبہ و دیواری تہ واو نابیت
 بہرمیلی زلبیشی تہ نیشتہ کانیشی بونی ناخوش نادہن

دیکتاتور

چادرکی سوپایی لہ ناوہ راستی
 حہوشہ و بانی دہروونمان ہلدرابوو
 یاریزان شہ ترہنجی پی تہ واو نہ کرا
 خانہ کانیشی شیواند
 بہ پرتاوی رایکردہ دہرہ وہ
 بہ نہ وازشیکہ وہ

ته ماشای کووپه لیسه کانی
 دهم گولی ماسییه کانی کرد
 ژهنگ گه ماروی داون
 گیانی سارد بووه وه
 فربا نه کهوت چاوی پاگژ بکاته وه
 هه لچوونیتیکی بی مه بهست هه لیسو و پراوند
 نه سستییه کاروان کوژه
 بووه نه نوای به ختی برینداری
 زهرده واله له لیوی گوزانییته کانی شین بوو
 چیبای داهات
 ناسکه دیله کان پزانه دهشتی پرووکراوه
 تفهنگ چرووکیان کرد
 سه نگره ری جوانی پاداشت کرا

ه

هیز

تووره بوون پر بهر کهت و فهرترین خهسله تی رهنگه
 کهس
 له ناو به کرهنگی شهرمندا نه ییبینیوم
 که سبیش وه کو جیگه ی برینیتیکی ساریژ بوو
 سهوز بوون و خه نه یی و زهرده هه لگه پانی
 گه لای بهرزایییه کانی یاداشت نه کردووه
 که پیشبینی و بهرزبوونه وهی ههستی
 لی خری ده کرتته وه
 که رهنگ له سروشتدا ده مرئی

سروش تیش که له رهنگدا گیان ده دا
 من رهنگه کان ده فرینمه ناسمان
 رهنگ گه نجینه ی زمانی منه
 له منه وهش بو خواوه ند
 داده به زیتته سهر زهوی
 سهر له مالی باوانی ده داته وه
 ده توانی به شته کان بلتی ده بن به چی

ی

راسپارده

زهوی دلی به ناسایی که وته لیدان
 ته وژمی خوینی بهرز بووه وه
 ناسمان چه تره که ی داده خات
 شتیک وهک دواخستنی
 دیداری نه شق رووده دا
 بالنده کانیش دانه و تله ی خویان کو ده که نه وه
 چوونه وه مه شق کردنی که لکیشی
 ناهه موارییه کانی سروشت
 راسپاردهن
 چاومان له رووی کاتر میتر بگوازینه وه
 له مه له کردنی ناو پرووناکی
 له بهک بچین
 گورگ به کراسی سووره وه
 دیت و له سهر کورسییه چوله که ی ته نیشتمان
 داده نیشیت
 زووش کراسه که ی فری ده دا

بهخت

گول ئه ی ئاوه دانکه ره وه ی

زه ویی ئاره زوودار

سووپی کلبل له قفلی ده رگای ئاشناییمان

له تریکی ماوه

بوئی چیشته و زمان بدره وشیتیتته وه

مه شخه ل بلبلی زهنگ

بخاته باری تیپینی هه موو شتتیک

هه موو شته کانیش ئاماده ده بن بو که رسته ی رهنگ

ئاواز چه شنی شکوی ئه شق

له دل ده روئ

خۆمان به که لووی به خته وه ده گرین

به ره وه ئه ستیره ی چاره نووس به رزمان ده کاته وه

له وپوهش بو فه راموشی خه ون

له ئه فسوونی گوچکه ماسی و دارمازوو

کانوونی دوومی ۲۰۰۲ هه ولتیر

مانگه کان

رێبهندان

گیاندار

په نجه ره له کوئییه

شه قامی پر رهنگ و گۆرانیه سهره تایییه کان

دلمان بکه نه په ری شادمانی کوارگ

به ره له رهنگی به بیان

گورگ له قه فهس دابه زی

کوئییه هاتنی شه ری چل ساله ی راگه یاند

گوئی قسه م له گه ل براده ره کانم کرد

قسه بیان خسته ده ره وه ی گوئ

وهک گیاندارتکی چالاک بیره دا ره تبوو

ده چوووه بینینی هیترشبردنی

توپی بلیارد و رتیره سمی ئاهه نگیسازکردنی

یاربی باسکه و هه رمانی تاهه تایی و خوشرزییی تا فگه

ره شه می

نه زانین

روومه تی پر گوشتی گیا و سوژی شمشال

به خوین به یه که وه به ستراون

نازانین

خهريکي هيتلانه گواستنه ووه يه
لاشه ي بيچووه مردار بووه کاني
به گولتي دابونه ريت داده پوشي
به لام نازاني به چيبي بچووتينيت

گوٺن

دهستکرد

له روشنايي چاويک بزربووم
له تاريخي چاويکي ديکه ديارکه و تم
روشنايي چاوي يه که م
مرومچ کهوت و دامام
تاريخي چاوي دووه ميس
له سه مایه کی پر به دل
هه ردووکيشيان
چاوي جهسته يه ک بوون
مه چه که کاني پر بوون له کاتر ميري خه و توو
پيويستي به ديداري به سوز و کات نه ما
چووه ناو دلي دهستکرده وه
منيش گويم ده به مه ناو نه و بارانه ي
له وديو په نجه ره ده باري ت و به سه رداني
ماله خرم و ناسياري سه رقاله

نه سوزي شمشال
ناوکی زه وييه
نه روومه تي گيا
ناتوانين بير له م راستييه نه که ينه وه
گيا و سوزيش نازار ده چيژن
له ناو نازاره کانياندا ناسويه ک
پشتا و پشت ناو نووسمان ده کات
شيره خوره يه ک تييدا
ياداشتي شير په نجه ي مه مک دنووسيته وه
دلتيک جي ده هيتايت و تي ده پري
دوو ناوکی ره شي سيريک هه لده گريته وه

خاکه ليوه

پاشا

هاوارتيکي تو قينهر
له هيتلانه ي پهريشاني حاجي له قله قه وه
به رزايبي چاره نووس هيچي پي هه لئاگه ري
شاريش نيوي مردووه
پاشا له شوي ني به يه که گه يشتني دوو هيتلي تالوز
له شکري راگرتووه
دلخوشيبه کاني بنه ماله ي کوکردوونه ته وه
سمپاره له نالي نه سپه که ي ده دا
پاشان ماله هه ژاريک که منداليان بو نازي
به ناوچه واني خانووه که يان دايده کوتن
بالنده يه کی مه مکدار

جوڙهردان

نیشان

له سهر لیبوی به هرهمه ندیبکی
ناوچه وان به نه خش و جهژنی جیهانی مندالان
قه له مکیشی فرۆکه به کی نایلونم
وهک نیشان جی هیشت
له فرینیکی تاشکرادا
بووه زیدی بنه ماله یه کی خانه دان
له تالووالایی ئه م نه وه خستنه وه یه دا
میراتی باخمان له به ههشت وه رگرت
دابهشی باخچه ی ساوایانمان کرد
تۆپی یاری و فرۆکه ی نایلون و ده بده به به هه واوه
ساکاری و یادگارین
ئیمه قه له مکیشی سروشتین
یادگاری و ساده بیمان هه یه

پوشپه

تارمایی

گیتژن خنکاویکی له خویدا نقوم کرد
به ره وکوی
بو لای نازوفیزی کومیدای هه له کان
هیلکه شه بیتانۆکه و سه ده ف به دیارکه وتن
که شتی له ئه مبه ر و ئه و به ری
به نده ر پشووی دا

چارۆگه ده سه سپری سه رنشینه کانه

که شتی هه وان

خویدانی له سهر خوان دانا و په رداخی پرکردین

زه نگوله ی له راندینه وه

نۆره گه شته

هه رکه سه و به ئاره زووی خوئی

پیتته ورده کانی کتیبی چاره نووس ده ناسین

رسته یه ک فریامان ده که ویت

به نده ر به ده نگدانه وه ی مؤسیقا گه رمبووه

چاومان به پرووگه نماکانه وه

بی ده نگیبه کی ته واو

تارماییه کی ئاسمانی

به شه پقه که ی زه رده واله له خوئی دوور ده خاته وه

که ش و هه وا بواری په رینه وه ی ده دا

خه رمانان

سمۆره

که ساد و ماندوو ئه و که سانه نین

که ده مرن

ئه و که سانه ن

پردی زیرینی ژبان

ده یانپه رتینتته وه بو سه مایه کی نا به دل

سمۆره ده یزانی چ به لایه ک رووده دا

له په نجه ره ی ئه له منیۆمی

نهۆمی دووه م پازی دایه

نهۆمی یه کهم
پر به پئی ئەم ناوهی جی هیتشت
به لام قه له می دهستوی پئی نه شکا
گای کتوی دوا هاو پیمی کوشت
که رویشکی کیش برستی له تاژی و ئەسپینک بریوه

گه لاویژ

نوو سین

شه وان خه رمانتیک نوو سین
که له سینه ری به یان بیان نوو سراون
ده خورنمه وه
له خالی سه ریبتی یه که مین رسته دا
چاوی مراوی پیشان ده ده م
چاوی پشیلش
به به خیل بیه کی زوره وه دپته پیشه وه
تووی ده ستیک ده وه شینن
که هیللی خیری تیدا ئالوز بووه
قه ره بالغییه ک له ناویه کدا تیک ده سوو پین
نیگایان که وتوون
جاویدانه کان نایین که تی ده پهرن
راوچیش که دینه وه نیچیریان لی وهرناگرن
له هه یوانتیک فرواندا
پیلوو داده خه م
جیهان ده هیتنه پیش
ته ماشا ده دوتیم

له و ته ماشا کردنانه ی له چاودا ئاگر ده که نه وه
پاشان ئاویک به ده موچاوم داده که م

ره زبهر

یاد

سروشت قسه ی له گه ل خۆی کرد
کتیلگه یه کی به خشنده م
سه رسامییه کان رووه کی به پیت و فه ری من
هه له یه کی زور کوشنده ی
که هیچی تیدا ناگوتری
نمه و پیزنه یه
هه ور له نوژی دابارینیدا
یادی هه موو زه وی و زه و پرۆیه ک ده کات
یاده وان گۆلی له ئاوی ژیر گۆله کان پره
ده می لی نزیک ده کاته وه
چاویشی له شپوه ی
ناسک و بیباکی هه لووژه نو قم بووه
ئه سپ یارمه تیبی رزگار بوونی ده دا

گه لا ریزان

گۆرستان

زیره کییه کی تایبه تی هه بوو
تا که شوپنیک که دلی پی ده کرایه وه
ئه و گۆرستانه بوو
له بۆنه کاندای گۆلی ده برده سه ر گۆره کانی

گول و گور دهبون به ناوی هه موو شتتیک
 چاوه پروانکراو
 نهی فرمیتسکی دواي تووره بییه کی ته نک
 نه م ناوه له چوارچیتوهی خه یالتیکی پر ناخاوتن
 بهر زمان ده کاته وه و نه وه مان ده لاوینیتته وه
 له مرۆ به ملاره
 گول و گور بیره وهی و ناره زوومان
 سیبه رتیک که تین ده به خشیتته نامه نووسین
 له ماله که ماندا سره وت ده گری

سه راهه

رسته

چه تره زه نگولداره که م هه ل دا
 چوومه بهر نه بارانه که ی
 جیقنه ی مناره ی مزگه و ته کانی
 بهره و زیراب ده برد
 باران هه موو جوانییی گه رانده وه بهره و کوتا بییه کان
 له فلچهی نه و شیوه کاره کردییه نه فسوون
 که قاوهی به نه باران لی ده نی
 هه لمی ده نیشیتته وه سه رزه مانی
 میتوانی ناو ره نگه کانی دهروونی
 ناومیدی له قسه ی ده بیته
 رسته یه کی به سوود و ناگادار کردنه وه
 له دامینی تابلوکانی دهینووسی
 له میژوو بترسین

به فرانسه

تاج

رۆژی که وتنه دوو ریانی بوو
 به ناره زوویه ک که ناگر تییدا
 رهنگی ده دایه شکۆی تاج
 گه رایه وه
 میتز و کورسی و ناومالی
 داوای هه نگاوانیان ده کرد
 برۆین به تاوات ده گه یین
 به په نجه به هیزه کانی داوی چل مومی خا و کرده وه
 ته لی شخاته ی گه رمبوو
 هه موو جوانییی کی وه ک رتیگا دانابوو
 له رۆزانی دیکه دا پییدا پروا
 قوری خوشکراو دابه شکرتته سه ر مندالی هونه رمه ند
 روو خساره کان خویان ده ناسین
 مومه کانیش ده گریین
 فیشه کی جوانی له چیمه نی فینکی میشکی چنی

شوباتی ۲۰۰۲ هه ولتیر

که لووه کان

گیسک

تاقیکردنه وه

لکی درهختی مزره مهنی خۆی راوه شاندا
سه به ته چاوی له ناو پروان
سواریک ئه سپی به ئاوی دهستنوێژ ئاودا
لافاوی تیژ و هه راسانی کرد به گۆچانی سپی
ههتزی گۆییشی تاقی کرده وه
کاروان سه رایه ک نه ماوه پروناک بکرتیه وه
شوین ده نووکی حاجی له قلهق داگیرساوه
درهوشانه وه کۆده کاته وه

گۆزه

یان

باو کم به ته نیا دهست و دهموچاوی
به ئاوی ئه مه کداری دره به ندی گۆم ده شوات
زه و بیه کانی به ره همدار و درهختی
رهزه کانی موتور به ده کات
سندووق و کووپه یه کی له ناو کیتلگه کهیدا
نیشان و ناو و نان و ئاوه
ئه ستیره یه کی دلنیا ههتین به سه ر شانیه وه یه

پتوه ندیی به پله ی سه ر بازییه وه نییه
ژوو ریک له نیوان سندووق و کووپه دا
پرسیاریکی کراوه
مرۆف کیتله کانی گۆری خۆی له دهروون ده پرسکی
یان داربه ههتیه کانی هه وشه ی

نه ههنگ

گهرد

نووستنی هه تاو له ناو سپهر
حهزی زیندوو بوونه وه یه
بیر له چاوی خۆی ده کاته وه
چه ند ده بیینی و له بینیندا هه قاله کانی کین
ئه ری چا و بیلا یه نه یان نا
نه ء ببورن
ئیره یی چاوی پت داخستوه
مراوییه مل قه دیفه ییه کان
ناهیلتن گهردی لی بکه ویت
زه نگوله ی مامز هه ره شه و ده رکه وته ی ناکۆکییه

کاوری

گۆران

له ئاکاری پر برووسکه و مووچرکی هیللی ناوچه وان
بوئی خوش و ئارامکهری هاتن و چوونت
چاوت پروون ده که نه وه و شاننه کانی ههست له دایک ده بن
که زیی ژیان تیشک ده داته وه

له دەر وونمان کورت و درېژ دهبڼ
نه شق ده توانی گورانی شته کان بنا سینی

ګا

ګول

میژیکي ناسنینی کون
ګولی بونخوش و گه شاهی له سهر دفروشی
بهخت یاری کربار و فروشیاره
مندالیک سمورهی به سهر شان و مله وهیه
له ناو گالیسکه یهک تی ده پری
سمورهی چاوزیت
ته ماشای به ناو هاتووچوکه رانی شار
بلاوکرده وه و ناله یه کی لیبه هات
دره ختیکی دیرین نویژی خوی کرد
چاویک له قهلا و چاویک له مناره
رووناکبی زوریان پژایی
ختوکه ی مه چکویاندا
هه ولیر له ناوکی خوخیک هیزی وهرگرت

جمک

گه شان هوه

له گولچاردا
خیزانیک گول داوایانکرد
بکرین به دهسک
هاواری نه م داوایه

دهست و په نجهی که سی ختوکه نه دا
پرسه داریک
خورپه ی خسته دللی
ریتگا و گورستان گه شایه وه
بووک و زاوا له په رده دا خه به ریان ده بیت هوه
خونای ده موچاویان سیبووریه

قرزال

بال

گیان له ناو له شی کوکوختی جاویدانه
بال له سندووقی گه نجینه ده نیژری
ده نووک له گورانی
مروقی خه یالیه روه ریش
به ناو ده غلدا دیت و ریتگی ده کریت هوه
رهنگی ده رگای ماله دانیشستوان روشنه که ی
له دللی نیش
ههستی شانازی و رازیبون
له و پروایه دا رواندی
بیگومان خور له مالی مندا پشوو ده دا
پاشان به خشنده ده بیت

شیر

پی

گیانی چل ساله ی
به ختوکه ری هه ننگ خوی دره و شانده وه

چاودتیربی ناگری ده کرد
پیتی چنار و شوپه بیی له ناو ئاو دۆزییه وه
به پیتی خۆی به راوردی کردن
له گشت خاک خالییه پئی
خوا بۆیه شوین پیتی نییه
بۆ جیبه جیتکردنی کاره کانی
به سه ر ئاودا ده پروات

گوله گه نم

دهنگ

من له سه ر زه مین نیشته جی نیم
له ناو دهروونی خۆم
که شوین پیتی خوابه
ژیان به پتوه ده به م
دهنگی مه کینه ی دروومانی دایکم
په له وه ره کانی رژانده
حه وشه و دانه وتیله م بۆ رۆکردن
زۆنگی مه ره زه ش قاقا و پرسیاره
مۆسیقاژه نییک له ژیت دره ختیکی کز و داماو
مۆسیقای ژه ند
بلبل له خرۆشیی گیان لیتی تیک چوو
به سه ر چل نیشته وه ته وه یان ژئ
سروشته مه ست بوو
وه ک جوانوویه ک سه وزاییی لسته وه

شایان

هاوار

رووناکی گه شه
بینینیش هه موو شته کانی له مه دار ده رجوون
له ده ره وه ی مه دار
ده نگدانه وه ی به هیزی هاوار هه به
زه وی قه له شت
چلیکی لی هاته ده ری
مرۆف خه ریکی په ره ده کردنی ئەم چله یه
به چاوی باشی دایک
ته ماشای نه شوغای ده کات
چهند که سیکی گه مارۆدراو به لافا ویش
بیر له ئاوی سه ر بالی شه مشه مه کویره ده که نه وه

دوویشک

هه لاتن

سنووری شاره کان که وتن
پرده کانیش
برۆرتت بدره وشینه وه ئە ی کانی به ختکردنه وه
سواری ئە سپیک ده بم
مرۆف له میژه نه پینییه کانی په نجه مۆری
پیتچاوه ته وه و له زه وی هه لاتنوه
له خوا بپارپیره وه
فرینی قورینگ تیکه ل به هه لاتن بکات

کھوان

ئەنگوستیلە

سفرەبەکی بچووکى پاک و خاوتین
شۆربایەکی لە گەلامیو
قۆریەبەکی چینکۆ و سینییەکی مس
ژنیکی رووخۆش و چوار سلاوی خوا
حەوشەبەکی پر خۆری گەرم و گەش
ئەری روونکەرەو دەهەوالەکان
خۆ ئەنگوستیلەت ون نەبوو
ئەسپ بەرەو مالان بەرپۆیە
هەموومان لەسەر پشتی جیمان دەبیتتەو
ئاگری تاج لەناو چاومان دەترووسکێ

ئاداری ۲۰۰۲ هەولیتیر

ئاسمانییەکان

خۆر

ئیرەیی

بووکەشووشەى قورمیشدار
دلپەر بەرزى و نزمییە
بەرامبەر ئەو مندالە شاگەشکەبەى
بەفلچەى ئاوریشم پەلەى لى جیادەکاتەو
بەدەنگیكى ساردوسر رایگەیاندا
مانگ لە چوارده خۆویستە
دەبەوئى دواى ئاوابوونیشى یادی بکرتیتەو
لەو هەلپە و گیان هەلۆدایە
ترسناکى گۆرەپانى جەنگ مرد

مانگ

خوو

دواى کەوتنى کۆلارەکەم
زۆرم خوو دایە تەماشای گۆل
دەکرئى گۆل ببیتە زێر و دایک و باوکم
خوا لەو جیگرەو دەیه خەبەردار و رازیبە
رووخسارى ناسکى
هەموو دلپک دەگەبەنیتە دلخۆشییى خوناو

بیر له تیکه لیبی مرۆقی راوکه ر بکه ره وه
چاوی ئاسمانی کردووه به که ولتی پیتی
ته نافباز له ناوی سنوور دهستنیشان دهکات
شانه ساردهکانی
به گرانی دهجوولینی و ئومید دهکوژی

باران

کوڤه

سی و به کی سیتی
هه زار و نۆسه د و نه وه د و به ک
گرفتی تۆفانی که م کرده وه
خه ونی به خته وه ره له بهرزاییبه کانه وه
دهستی فریای بلا و کرده وه
سه رمای باران بۆمان نه خووشی بوو
ئیبستا نه به
ده چیتته ناو بژی ئه سپ و دار سنه و به ره کافمانه وه
دهست له نه ندانه کانی دیکه جیلوه دارتره
ئاوازی خۆی دووباره دهکاته وه

به فر

وینه گر

به رگی به که می بیره وه ریم
له دهفته ری جغاره ی بابم نووسی
دره ختی بنه ماله ماننی تیدا نه خشابوو
چهند سه ره قه له میکم دانا

له کاتی به ره به یانیدا
یان که و دوا ی خویندن
که له ترۆپک به ناز و فیزه وه دیتته خواری
بوئی شیلله ی میوه
بیچووه کانی فیری ناسینی رووه ک دهکات
کوڤاره وان له ناو نه پینیه کانی
که وتنی کوڤاره ی جی ما
شمشال به ئاوازی خو شبه ختی و جه ژنی ژیان
هه وای بو خووش دهکاته وه

ئه استیره

په رژین

بریق له ئه لقه ی په نجه ی ژن
گیتاری ناو به هاریکه
ماچ به رزی کردووه ته وه
مانگ هه موو جوانیبه کانی کرد به په رژین
ده نووکی بلبلی له گه رمیی خویندن پاراست
پاشان له مه سیتی گو لیک
وه ک و جاغزاده ی بنه ماله نازی دراین

هه ور

تیکه لی

ئه سپ گیانله به ریکی رووه کییه
تاژیش گوشتخۆر
ئه ری راو کراو

ئاوتېنەى بچووكى ناو جانتاى گەشتەم پروونبووئو
بازتېك لەناوى نېشت
بووئە چوارچېتوئەى
پېتى پېرن لە مەرجان
سكالا و نزاى دواى
نوئىژى بەيانىانى جەژن
لە مزگەوتى شىخى چۆلى
دەكات بەكلۆشەكرى ناو تاخىمى چاى پەربىيان
لە چاپخانەى كوردستان پېت پېك دەخا
چاودېرىبى نامېرى وئېنەگرى تېشكېشە
كەى وئېنەكان دەداتەوئە
رەش و سېپى پېنگە دەدەن
رەنگەكانى دى تېكەلى بن و برووسكە بدەن
قەلا كەلوپەلى دروستكردنى پەيژەپەكى دەداتى

تەرزە

مرۆف

لەگەل گزنگدا
بەبوئشايبىيەكاندا هات و كەوتە دەريا
ماسى بەفېزىكەوئە
كلكىكى لى دا و هەلى دايبە وشكايى
زەوى پاشەكەوتى كرد
دېو پېتوئېستى بەهەموو شتېك هەپە بېزانىت

پەلكەزىرېنە

رەندى

لەناو سەندووقىكى گەورەى داردا
شانۆكار هەنگى بەخېتوئەكرد
هېژى پرۆقە شانۆبىيەكانى
لەسەما و هۆگرېوونى ئەوان وەرەدەگرت
لەناو ژوورىكى شووشەبىيى ئاوتېنەداردا
رەندى و سەد رەنگى ئاشقېوون
رژايە تواناى
گىيانى كەوتە ناو جۆگەلەى
پېر تريفەى لىوار بەگۆزە و پەرى
بەدېهاتنى ئارەزووى رەگ
لە زەوى قولپى دا

نېسانى ۲۰۰۲ ھەولېر

له خرۆشی هیلکه ترووکان
رووناکی پر وزهی خه یال
بهر گه نجینهی شاراو ده که ویت

یه گشه وهه

شانازی

منی گه وههر و بووژاو هی رهنه گه کانی تابلۆ
شادمانی دیدار و فریو به سههر
دارستانی به پیت و زه ربای پر ختو که
هیچ نار ه زوویه کی خواردم نه بوو
قه پاغی مه نجه ل
له سه ما و موسیقای شاکاری
بیر له سارد بوونه وه ناکاته وه
ئاگریکی کز و نهرم
هه لچوون و نیشتنه وهی
چیشتی پیتوانه ده کرد
رووناکی به خۆی نازی و داباری
قادرمه یه کپارچه بووه
باو هشی گهرمی
ئافرهت و ئاوازی جوان و شانازییه کافمان
قورینگی دهسته خوشکی
تیترواسک و له قلهق
حه وزیکی پر و شله تین
له پی دهستی بو پانه گرت
توانا و جوانی

ههفته

شه وهه

شیر

دوای به جۆش خستنی ته و خواوه ندهی
سه رنجه کانی تو مار کرد و هیشته وه
هیچ نابیندریت
جگه له و هه موو ساله نارامگرتنه ی
که نه ستیره ی به سه ردا رزا
کلیل له قفلی ده رگای حه وشه با ده دا
فه ریکه نوک داده وه شینیتته
سینگی سینیه کی ستیل
مراوی ته فسووناوی ده هینیتته
سه ر هیلکه و ئاو
فیلمه ترسناکه کانیشمان بو خاو ده کاته وه
شیری شه مشه مه کویره و چیل سپین
ته ستیره یه ک ده که ویتته خوارئ
دوو ده ست بی په روا مانگ ده گرن
شوینی پاش جهنگ بی چاوه
هه نگاو به ره و ناسکیی ژیان هه لده گری
داوای چاو ده کات
بچیتته ناو مهستی یه کتربیننه وه

پيشان بدا و پروخساری تیک نه دا
به ره و شاری ئاورينگذار بيته وه
ميشيش فایلی برينه کافان داخات

دووشه مه

ئه فسوون

ئه و شتانه ی فیربان بوویم
منیان ژباندا
ئه وانه ی فیریشیان نه بوویم
بو یان ده ژیم
بو ژبان پاراو و جوان و ژیره
ئه فسوونی سیمرخ
به ره و گیان ده کاته وه
له ویستمان ئاوی زولال داده پرژی
رازی په یمان گه وه ده کات
ده که وینه سهر ریگا
ئاوی زولالی ویستمان
بو خه مپه وینی و هاوده نگیمان دپته کاروان
له رسته هه ناسه سواره کانی
کتیبی سارد و پواری
ساله کان ده رمانده هینتی
بالی په پووله له فنجانیکی بچووک هه لده کیشی
له سهر ئه و باله دا
گومان ده بیته نامه یه کی کراوه
دهنگی موسیقا

له گه لماندا دپت و ده چیت
هیدی هیدی بهر زمان ده کاته وه

سپیشه مه

نواله

تا وانبار کتیه
ده روون خاموشی و هرده گری
مومیک ده ست له سهر دل
له شوینی قه شه نگ و دلکش
سهر برده ی خواوه ندی پرووناکی
له سه به ته به کی قامیشی شه کر ده گپری
نواله توقه به کی زور ناسک و جوان
له پرچی پرووگه نمایه
پالتویه کی فه رووش
سهره تایی به یانی و ئیواره راده گه به نی
سبه یینه به ک که نه بووه کاتیکی خوش
کورسیی باخچه له خوشهاتنمان
له خزی تی نه گه یشته که بیر له میوان بکاته وه
زده ی گواره ت
موسیقایی جهنگ بوو
کومه لیک لاشه م
له گوره پانی جهنگ جیمان
بالنده ی گوشتخور له دابه زیندا بوون
په شیمانم کردنه وه
میوه یان هه لبارد

به نه واز شه وه گیتارم به دمه ست کرد

کانی هیمن هه لده قوولتی

په ره کانی کنیتریک لی ده که مه وه

ده یخه مه سهر ئاو

بلبل دهر باره ی ده خوینی و دلّه کافمان ده ناسی

ئاویش به ره وه ته مومژی گه یشتن دهر وا

چوار شه مه

به هه شت

خشدزی بنه ماله ی پیغه مبه ر

هیشتنه وه ی جوانی و به سهر و شوینکردنی داهینان

یانی هاو کار یکردنی نه وه کافمان

جوانی زه و بیبه کی ته ر و گهرمی دوو گیانه

نه وه کافمان له کیلگه ی گه و اهیدهر به ردار ده کات

له وئ رهنگ نامینی

گیان هه لده قوولتی

گهرمی پیوی ژوره کانی

په پوله ی پاره و به تاسوقه وه ده یخوینیته وه

گلژی به هه ست پیده بن و ده کوژینه وه

به تانی و سهرین تییدا

نیگاری پاز و بهرگی دیوانن

جوانی نایاب

وتینه یه کی رونه له ئاسوده یی

روونا کیش ناو نیشانی شیعرن

له ئاشکرکردنی شته کان په شیمان نابنه وه

پینج شه مه

ئاواز

خانویه کی له ته خته دار دروستکراو

دهنگی گورانیه کی خه مگینی لی دپته دهر

ئاواز دانه ریک

له ته میک که جیگای هانا و په نابردن بوو

قه یسی و فهریکه سیو ده خوا

گوئیبه کانی بیده نگییان له دنیا کردوه

وریای ژور سهری خو بانن

مهستی نه شقیکی پرژاو ئاشکرای کرد

دهور بهر موچر که دار ده کات

ئای هه لّه ی دوزینه وه

دوای ته و او بوونی نه م گورانیه

ساتی ئارامیی ته و او ده بیت

ههستی بی ئامانی و به لا

نه م ناوه ده باته ناو دوو شه ره وه

زانین و نه زانین

هه یینی

راو

دهسته یه ک یاریزانی سیرک

گورپانی گه مه یان جی هیشته

رووبار وهک سهرچاوه ی به خشش

خوی پیشکیش کردن

ههسته كان

بينين

چاويلكه

ئايا تيبّر ته ماشا دهبيت يان نا
چاويلكه
كوپره كان بو جواني به كاري دههيتن
مامه له ي كريني شه كرله مهش دهكهن
له ته ماشا كرنى هه وري له كاجوو راهاتووم
دهشزانم به نده كانى ناو به نديخانه بو پرهيووان

چيژ

په نجه ره

په نجه ره دلى پياويكى چورتته يه
رى ددها زهرگه ته و جورجه كوپر
وهك شه قامى پان و بهرين گرتى تيدا نهكهن
به هيتزي تاره زووش دلگرانه
دهستى ناسكى كيژيش نازى راده گريت
پاشان
لافيته ي پرسه داده كوتى

ياربگه چوارچيوه ي
زيرين و ده رگاي ستيل
دهبيت له سه ر كومه ليك كورسي جينگر دانيشين
دووربه دوور چاومان پاراو بكهين
رووبار پانتاييبه كى كرايه وه
كورسيه گه روك
له هه ر كوويه ك تاره زووى راو داگيرت بكات
بينينى گياندارى
خشوك
ئاوى
بالى
پيرۆ
يارمه تيبى شادى و هيمنين بو دهروون
ماسى
دواى نه وه ي له ژيانى وشكايى شاره زا دهبيت
دهيكهين به دهست و دياريمان بو سه رچاوه ي به خشش
له خو شياندا پي دهكهنى
خوش هاتى نه ي سه رته تاي گه شت و ساده يي

ئايارى ۲۰۰۲ هه ولير

به ركه وتين

يه كه م

ته نيا دانه ي يه كه مي تامي خوش ددها هه نار
 ئه واني دي
 دووباره بوونه وه ي يه كه من
 وريابه ئه ي چل ساله
 ماوه له نيوان دووباره بوونه وه نيبه

هه ست

مردن

رام گه ياند رۆژتيك له رۆژه كاني ميژوو
 پيشه ننگايه ك ده كه مه وه
 تابووتيك ي تيدا پيشكيش ده كه م
 كه ياربي به ههسته كاني من كردوه
 له سه ر ئه و قورهي بو دروست كردني
 ئاده م و هه وا خوش كرا
 كتبيبي له بيزنه چوونه وه جي دهه يلم

بو ن

ده ست

چه ته ترسنوكترين كه سه له نر كه ي خويني كه فكر دوو
 جامي پيشه وه و پاشه وه ي ئوتومبيليان
 به خوين و قور سواغ دا
 هه ردوو كيان ميهره بانن

خوين گه رمايبي جهسته ي گيانداره
 قوريش مال پييك دهه ييني
 باران دهسته ي خوايه
 جامي پيشه وه و پاشه وه ي شووشت
 سه رم هه لگرت و هه ر رام كرد
 چياو كه رويشكه كان ته ماشايان كردم
 قوربايني يه كه مين گونا هم
 چاره نووسي
 زه ميني و ئاسماني خوم دهستنيشان كرد
 شيوه شم دا به بيتباكي

پيشبيني

قومري

قومري بيچوه كاني كرد به بازووبه ند
 له بالي به ست
 فري ن ئه وينه
 دلخوازه كاني يارمه تبي به رزبوونه وه ي دده ن

خه ون

كيسه ل

كيسه ل هيلكه كاني به لم سپارد
 به لايه وه گرنگ نيبه
 بگه رپته وه سه ري يان نا
 كويز و كه ر و لاله
 له ئاست ترووكان

قۇناغەكان

مندالى

تابلۇ

شانازى و پوخسار پاراوى دايك
دواى مندال خستنه سەر سەبەتە
باوك له شكۆى گۆرانى بەرەبە يانيدا
بۆكۆكردنە وەى پشتوپانا گۆپراپەلەكانى
ماتەمىنى پەز
له كەوتنى پەرزىن و ھېرش ھېنانى پەگى تەمبەل و زى
جوولەى دەستى دلتيكى نقومبوى قېپ
له كاتى ھەل كەندنى پەرى قەتى و پەنگالە
تابلۇن
پەنگە كانيان بە يارمە تىيى ئاگر ئامادە كراون

ھەرزەكارى

سزا

تاوہ باران سزای بالندەيە
نۆرەى فېرىن دەدا بەگيا
گيا تەنيا لە ناو بېرکردنە وە بالى دەرسكى

گەنجى

توانا

مانگى چوارده كە بەتوندى تەمى چەور لادەدا
لەخۇبايى بوون و خرۆشى ھىزى زۆرى نىيە
بەدواى تواناي خۇيدا تريفەى پېر
ناساندنى شوپىن و بلوور و پۇلاپە
تۆوى بەھرە و دۆزىنە وە دەوہ شىنى
له ئاگر ھاتە دەرى
چوہ سەر دەموچاوى
زىپوشى ناو دارستان و داستان
شتىكى له گەمەى ناو گۆرەپانى
كىتەركى و ھىلە سوورەكان گۆرى
بۆن و بەرامەى جۆلانە دى
بەختمان له ناوى تەماشاي تاج دەكات

جوامىرى

جېكردنە وە

ئەو وشانەى ناتوانىن بېلىتىن
پاكيژەى سفرى بوون
له بەرزايىبەكانى فرياكەوتن دىنە خواری
مال و خىزان
دەباتە ناو ئاھەنگى خورپەدارى
گەرەك و ئەلبوومى پەنگا و پەنگ
ھاتن و چوون ستايشن بۆ

جیگردنه وهی خهون له ناو
بلاو کراوه تاییه تییه کانی
که تاریکی دانا به ته سهریان و دایان ناخات
بونی شیلله درخت
ناره زوویان وا بهرزده کاته وه
ته ماشای دموچاوی نهو میوه پرسته بکه ن
که به بالنده کان ده لیت
نهی هاو پتی ته مهن و حه و ته وانه

پیری

هیلکه

باران بره بهک هیلکه ی خوی دا به دوو تفته نگچی
بو نیشان شکان دن به کاری به پین
دوو گیانه وه ریش
نویه ره
ناسمانی
دو ا به ره
عه ردی
نیوانیش ناوی
ده چنه ناو خوره تاوی دوا ی لافاو و سیبه ریک
هه وای گران و نالوزی
بال و شمشال بیان ده خنکینتی
بلاو کردنه وهی دهنگی راز و رسکانی
به گهر ماییی سو راخپرسی هه ست
تیکه له یه که له بیره وهی و چاو پاگز کردنه وهی

سه ره به مال و ملوانکه هونینه وهی موراد
دل به هیز له شگری تریه ی
ره وانه ی قه لای له ش بکات
مه رگ وهک دزیک ی ناقولا ده ماری ده پستی
خه زنه جی ده هیلتی و را کردو وه کانی بو کونا کرینه وه

که نه فتی

جووله

تریفه ناوازی مانگه
له بالی به نجه ره وه
چاود پیری ناو ده کات چۆن راده بووری
بو جیما وه کانی مات داده میتنی
به خه یالی ده وله مه ندی
شه قامی پر ده بی له ناههنگی نایاب و سۆز
به رد له ناو روویار ده بن به
گوپال
پرد
لایت
سیبووری
به دلی خومار و دهستی له رزوک و چاوی ناشقی
ده فته ری یاداشت و خولیبای له جانتای دهرده هیتنی
باوهریک ده یخاته جووله
هه نیه ی وه سوه سه هه لده کولنی
به قه له می ره نگا وره نگ
ناو و سه ره باسه کان توخ ده کاته وه

وینه یه کی ده گمهن وه رده گری
وچانی ددها و له سه ر ئیقاعی باران
چاوی خالی له رهنگی ده گپری و سه ره تا ده گه پینیتته وه

ته مموزی ۲۰۰۲ هه ولتر

نویره گان

به یانی

راکردن

چوومه دوای سیبه ری که رویشکی کیتی
ئاسووده بیی شله قاندم و نه بووه شانازیم
له ژیاندا که سیکی وه ک خۆم ریکهوت نه کردوه
له ناو سیبه ردا پروناکیی به سه ردا بیاری
به دوای سیبه ری چل ساله دا رام کرد
زوو پییه کانم له ناوی ساردبوون
گیانی به خته وه ری مه حال و بالی
هه لوه ریوی په روانه م به هیزی دل به رز کرده وه
ئه وینی راسته قینه
له نیوهی ری به یه کگه یشتنه

نیوه رۆ

ترس

په نجه ره تووره یه تیشک وه رناگری
هه ره شه قه لپه کانی ژیان
ده شی له ناگری چیشته تاماده کردن
بچووک بکریتته وه
تا خالی ره شی سه رزه نشته کردن

دەنگەکانیشی لى دەركەين
 کاميان سەرەتان
 ژيان يان ھەرەشەکانى
 لەو نيوانەدا
 مەرۆف ترسىندراو مایەوہ
 شتەکانیشی لەبیر نەکردوہ
 گەش گەش بەشەقامەکاندا دیت و دەچیت
 ھیلانەى مال پر ھیلکە و پووش دەکات

تەسەر

تیبینی

ھیچ ھەستیکم لە میتشکما کۆنەکردبووہوہ
 ئارەزووم بۆ پیاہەى
 دوای عەسرانى شەقامى شەستى جوولا
 دەستم خستە دەستى وچانى ھەست
 دەسكى دەرگای ھەوشەم بادا
 گەران تامى خواردن دەدا
 سببەرى درەختەکانى
 لە ھۆى تەنبايى خۆيان دەپرسن
 سببەرى منيان ھیناىەوہ بیری
 ھەنگەکانى لە ناويدا شانەيان دەرژیتە دەستمان
 قوولا بییە نزیکەکانى سببەورى و خولیاى
 گەرانەوہ بۆ مالى بلوورین و پر بخوورى روشن
 لە میتشکم بوونە تیبەپینیکى بریقەدار
 بەئارەزوویەکی دیکەوہ

دەسكى دەرگای ھەوشەم بادایەوہ
 مەرۆفەکانى لە رۆژى دوایى دەبنە برادەرمان
 چ بوونەوہرێكى شکۆمەندن
 گەشانەوہى لىو و تیبینی چاویان
 سەدای مۆسیقای بارانە
 کاتى تیکەل بەزەوى دەبیتەوہ

نیوارە

گولاو

ئاسمانى شین و پررەنگەکانى دى
 دەستى مېھر و جوامبیری شۆرکردووەتەوہ
 گولاو لە دەموچاومان دەدا
 بۆ یەکتەرى بینین بۆن شادییە
 ئەو ھەلمەى لە دەموچاوشمان ھەلدەستیت
 لە سببەکانى مانگ دەپالئوى
 تریفەى چاوى
 لە کانى روون دەبیتە مۆرى ھەلکەندراو و نیشان
 لە زەلکاویش قوماریكى دۆراو
 لە نیوان نیشان و دۆراندا
 چا و ھیزی خەیاڵکردنە
 دەتوانى گەشتەکانى تەواو بکات
 یان واز لە گەران بەینى

شهو

ناسينهوه

په ی بردن به نه پینیبی سه وزیونه وه
وهک زهردهی ئیواره پر هه ستمان دهکات
دهکری جوانی و ناشیرینی ژیان
له کلپه ی ناگر بنا سرتته وه
چل سال جوانی
به پرهنگا و پرهنگیونی گه یینی شه مامه هه لده گه پری
ناشیرینییش تا قه لای گور
پییدا دینه خورای
ئه وهنده سهخت و دژوار نییه
چاوت دابخهیت و له ئاوتنه نزیک بییه وه
باشتر ئاوازی راز دهرینگینه وه
ئاسمان باده داته بالی هه موو فرنده یهک

تابی ۲۰۰۲ هه ولیر

پیکهاتن

با

دهر بهندی گوم

گونده بچوکه که ی خوا
دهر به ند
رووناک و گهرم به تریفه ی مانگ
فیتک به گه شه ی سییه کانی درهخت و دلخوش
به کوپری یه که م زگی خوت من
گیا په خسانی زهوییه
کوپری پیهاته ی سروشتت نووسیویه تی

ناگر

وچان

هیلینکی له نیوان پاکی و بیگهردی کیشا
پاشان
چاوه روانی رووداوی نه کرد
چووه یاریی دوورودریژی مار و په یژه
گوتی بی پتون
بیباکی وشه یه کی گیانسووک و هه لپژیردراوه
دلسره کان له ناوی ده پیتین وچان ده گرن

خۆن

گیان ئاویزان

تاخه و نۆیه‌ره‌ی بیهینی
 له تاج و بخووری ناوچه‌وان و هرداین
 ده‌موچاوی به‌روبوومی ژین و کتیبی ئاسووده‌ییم
 له‌ناو پرووناکیی چاوی مندا شه‌پۆلی ده‌دا
 هی منیش له‌ناو پرووناکیی چاوی ئەو نیشان
 جریوه و که‌مانچه‌ی باڵی سمرخان دۆزیه‌وه
 له‌و بیر هیتان و بردنه‌دابووم
 کورپه‌که‌م ته‌واو له‌ من ده‌چیت
 کورپه‌که‌شم هه‌موو شته‌کانی ده‌برده‌وه سه‌ر ئەوه‌ی
 باوکی گیان ئاویزانی باپیره‌تی

ئاو

ده‌رکه‌وتن

ته‌مه‌نی گوومبه‌زی روونه
 ده‌نگ به‌باشی ده‌گه‌یه‌نی
 شته‌کانیش چۆن هه‌ن ئاوها لی ده‌رده‌که‌ون
 که هه‌قیقه‌ت ماسوولکه‌ جه‌زبه‌دراوه‌کانی خۆی
 له‌به‌ر هه‌تاو هه‌لده‌خات
 ده‌که‌وتنه‌ ناو گومانیکه‌وه
 بیه‌ر له‌ رپۆره‌سمیک بکاته‌وه
 براده‌ران یه‌کتری تبه‌دا
 بیه‌ین و سه‌رگه‌رمی مه‌شق بن بۆ داگیرساندنی

مۆم و بخوور

وه‌ک باران له‌گه‌ڵ زه‌رده‌ی خۆرئاوا بوون بدوین
 نه‌شدوین وه‌ک ئەوه وایه
 که له‌ به‌رزترین به‌رزاییه‌وه
 یان به‌دوواریی چوار په‌نجه
 هیه‌چ رووی نه‌دابیت

ئه‌شق

خه‌لات

که ئه‌ستیره‌ سوورده‌بیت
 له‌ دامینی گرده‌کان کێلگه‌ ده‌خروشین
 چاویکی کۆچه‌ریه‌ مانگ
 به‌هیمنی به‌قوولایی ئاسمانه‌وه راده‌بووری
 گوله‌کانی له‌سه‌ر گۆره‌ تازه‌کان دانراون
 ده‌لاوینیتته‌وه و تاسه‌ی دیدار ده‌شکینیت
 به‌دانی به‌رجوجه‌له‌ی دل سویند
 میخه‌کی سه‌ره‌تاکانی بوون
 له‌ تیزی شاخی که‌له‌کیوی
 بۆن خه‌لات ده‌کات
 سۆ به‌شی جه‌سته‌ی شه‌وی گه‌رم کردوه
 مه‌شخه‌لی ئاگر و سیوکی ئالی دزی راوکه‌ر

ئه‌یلوولی ۲۰۰۲ هه‌ولتیر

وهزرهگان

زستان

پهيزه

کاتېک تېر خه و بووه کان
خه و بیان لی ده که و یتته وه و راده چه ننه وه
سه ریان گران ده بیت
به غاریک ده چنه ناو کاتېکی رومانسی
پیان له پیتلاوی نیسفه نج نقوم ده کهن
جهنگی ژبان
به هوشیار بیه کی تایهت ده لیت
په یزه کان شه قامی دل راو کیتن
که لکیشی خویشاندانی له ناو ده کوژیتته وه
که شه ناو ازه کانی نازاد بیه کی
داگیر ساوی خوشه ویستی
له بینین پین ده گه یه نن
به ته نیشته په نجره ی نه له منیوم
کورسیه کی و تار بیتی هه ستیار داده نین
میوه ی به هه شت
له سهر په نجه کانیان گه مه پین ده کهن
گوئی له خرۆشی غه زله لی نه و ریژگه خه مباره ی
که باراناوی پیدا دیتته خواری

هیتواش هیتواش په رده کانی هه لده داته وه
مرۆقه نازدار و ساده کان
بارانن زه مین ده خولیننه وه
خه نجر به جه لالاد ده که نه گواره
کیژ قسه ی خوژش ده بیستن

به هار

ئهمهک

نینۆکی ده ست و پیتی منداله کانیان بویه ده کات
چووپی پایسکیلیشمان پر هه وا
ده بانن بیتیته
شاری یاری
باخچه ی نازه لان
موزه خانه
ده ره وه ی شار
ده شبان پار تیزیت له
هه لخلیسکانی به فر
کاره ساتی شه قام
میوه ی بونگر توو
هه لمرینی هه وای گران
ماسیی خوی و سماق کراو
ده خاته سهر ناگری نه فسانه یی
به نه مه که وه له هه موو شو تینیک
ژماره ی ته له فونه کانیان به بیه ده هینیتته وه
پیوه ندی به که سه کانیان وه بکه نین

دهبين بهكهوى ئامادهى خوئندن
ههست بهتیکچوونى دهموچاومان ناکهين

هاوين

خروشان

شووشهى ژههر دهشکينى
ئهسپيش دههينىته پيش سهکۆى
ئهري برۆين
نهريوين
چيا خالييه له ههموو راوکهه و نيچيرتيک
جو لانهيهکى نهرم و ناسک
بهدارتوو هه لخواه
نيازمه نديک جانتاي
پر بۆنى که سوکاري لى نزيک دهکاتهوه
کهس ليره نييه
رۆشنايي و موسييقا
دهستى گياني بگري و بچيته ئاههنگ
بهگهرمى گۆراني هه لداته ناو ئاگر
خه و الوهکان دل و چاويان دهخروشي
چاوه پروانين ديو جامه ي بهههه دار
تابلۆي رهش و سپي
بکاته رهنگي هه قيقه تي براده ره نه مره کائمان
هه قيقه ت جرووکه جرووکی بالندهيه
پيى نارنجيي له ناو هيلکه
سهري تا هه تايه ي ئازا و ئازاده
بليمهت و به پروامان دهکات

پايز

چل

به ياني رۆژي بهختکردنه وهيه
شه و به زۆر پهنگ گۆرا
مهيداني شهري چل ساله به جواني ديارکهوت
خرخالي له پيى منداله کائمان له راندهوه
زهنگولهش له ملي سمۆره و کهرويشکي مالى
چاو وهک پاشايهکي لووتبهرز
دهوربهه و ئيره و ئهوي به لاوه گرینگ نه بوو
ئهستيره يهک که نازانين له کوئوه
بوو به خانه خوي و چاوساغ
پيشتريش
کوتره باريکه ي بهخته وهري
له گه ل خۆي بردبووه
ئهو قوولله يه يهکي لى دهبيته دوو
بۆم جوولايه وه
جبلوه ي سه ربرده يهک له دهسکي زيوني
لايت نيشت
يه که مين برووسکه
هه ميشه به بهر زاييه کاني دل دهگات
گه لاش سلاو و ماچي
سه کۆي مالان و بهردى جوانکاري و مراوي
چيای نه مري
هه ور دابهزه ناو شه قامه ديري نه کان
با به ناوتدا برۆين پيمان پاک بيته وه

چاپکراوهکان

- ۱- زیوان - ۱۹۸۸ .
- ۲- پرووهکانی خواوهند - ۱۹۹۹ .
- ۳- خهون وا خوئی گتیرایهوه - ۲۰۰۴ .
- ۴- شه‌ری چل ساله - ۲۰۰۵ .

ناوه‌رۆک

- ۵ ئەزموون وهک ئاخاوتنیک له‌ناو ژیان
- 27 ئەلف و بیج
- 54 مانگه‌کان
- 63 که‌لووه‌کان
- 70 ئاسمانییه‌کان
- 75 هه‌فته
- 82 هه‌سته‌کان
- 85 قوئاغه‌کان
- 90 نوێژه‌کان
- 94 پیکهاتن
- 97 وهرزه‌کان

